

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 34 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Kyrtuér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
St a u b e r J ó z s e f.

Csütörtök, július 26.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Augustus tizenötödike.
Az aradi zálogház kérdéséhez.
Szélesödő Kinában.
Schossbergerék vallságban.
Az új szerb kormány.
Visszaélések egy malomban.
Ez óhajom, ez parancsom!
Az öngyilkos honvédszázadosné szerelmi regénye.
Feleségkölcsonás három napra.
Sándor király menyasszonya.
Tárcza: Merkur a banküzletben. Irta: Sas E.
Regény-Csarnok: Modern Ophélie. Fordította: Liptai Imre.

Augustus tizenötödike.

Budapest, július 25.

Ha a néppárt és a közjogi ellenzék leghangosabb organumai nem készülnek augusztus tizenötödike tárgyában nagyobb akcióra, senki ember fiának, ki csak némileg szabadelvűen gondolkozik, nem jutna eszébe csak kétségbe is vonni, hogy a magyar katolicizmus 900 éves jubileuma kizárólag csak vallási ünnepély lehet és soha nemzeti ünnepélynek nem tervezett. És ha a néppárt és a közjogi ellenzék a felekezeti béke megzavarását nem tűzték volna ki céljukul, úgy ezt a kérdést, melyre csak egy lehet a válasz, föl sem vethették volna. A katolicizmus 900 éves jubileumát felekezeti ünnepélynek tervezték és most erőszakos eszközökkel ezt az ünnepséget nemzetivé átalakítani merő képtelenség.

Felekezeti ünnepély ez, melyet a néppárt agitátorai politikai célokra óhajtanak kiaknázni és amely szándékban ezeket néhány egyházfejedelem lehetőleg és feltűnés nélkül támogat. Készségesen elismerjük, hogy a szóban forgó főpapok nem is azt a célt követik, hogy a felekezeti háború politikai pártjának becses szolgálatot tegyenek. Ezt toleráns gondolkodás módjuk nem engedi feltételezni.

A koampetens tényezők, maga Vaszary Kolos hercegprímás is, mint a katolikus egyház főpásztora, felekezeti ünnepségnek jellemezték a katolicizmus 900 éves jubileumát; ezzel a nézetükkel tehát teljes összhangban van az állam a katolikus egyházzal. Ott, ahol ezt az ünnepélyt átkarták játszani a politikai térre, mint a hogy ezt Székesfehérvárott megkísérelték, ott Vaszary Kolos bölcsen visszavonult és távol tartotta magát és ezzel bebizonyította, hogy nem a harcziás ecclesia militans, hanem a béke és felebaráti szeretet vallása, a katolikus vallás akarja jubileumát megülni. Ott azonban, hol ez az ünnepély szigorúan bennmarad az egyházi keretben, ott fizikai erejét majdnem meghaladó pontos figyelemmel intézi a dolgokat és az ünnepély rendezését, lázas szorgalommal ellenőrizvén az egyházi vendégek fogadtatására szükséges előkészületeket.

A néppárt egész agitációja most is, mint minden más akciójánál, a katolikusok vallási érzelmére és az alsóbb néposztályok szenvedélyeire spekulál, ezzel a széles rétegű agitációval szemben a

kormány értésére adta mindenkinek, akit illet, hogy Magyarország nem felekezeti állam és hogy a katolicizmus jubileumát lehetetlen nemzeti ünnepségnek tekinteni. Hiszen a magyar szabad alkotmánynak éppen az az alapja, hogy az állam polgárai első sorban magyarok és csak másodsorban oszloznak meg felekezetek szerint. Sőt ha tüzetesen vizsgáljuk a tényleges állapotokat és lelkiismeretesen akarjuk ezeket ecsetelni, akkor be kell vallanunk, hogy másod sorban ezen haza magyar polgárai nyelvezetük szerint oszloznak meg és csak harmadsorban felekezetük szerint. A magyar állam ezer éves harcaiban nem a katolicizmus, hanem a szabad nemzeti szellem jutott érvényre s itt sohasem kutatták a polgárok nyelvét vagy vallását, mikor arról volt szó, hogy a hazáért kell a csatamezőn elvérezni.

Ez a szabad Magyarország nem katolikus állam, noha uralkodója katolikus és a katolikus egyházhoz tartozik legtöbb polgára is. A polgárok egésze, bárminő lett legyen a nyelve és a vallása, vérével ragasztotta nemzeti állammá ezt az országot és a kormány másképpen nem is tehetett volna, minthogy a hercegprímás álláspontját a magáénak vallja. A nemzeti eszmét nem szabad semmilyen felekezet kedvéért háttérbe szorítani és magyar katolikusok maguk is helyesen gondolkoznak és következtetnek ebben az irányban. Egyedül a néppárt akar a zavarosban halászni és ezért összezavarja a dolgokat, de ennek a pártnak a her-

T Á R C Z A.

Merkur a banküzletben.

Irta: Sas Ede.

I.

Révai Titusz urnak, a kinek fényes bank-és váltóüzlete volt a főváros egyik legélénkebb forgalmu utcáján, Ahénbe kellett utaznia. Nem azért, mintha megszállotta volna a vágy, hogy Szofoklesz és Demoszthenesz hazáját színről-színre lássa, hanem inkább azért, mert üzleti összeköttetésbe keveredett néhány athéni bankárral, a kik az ő fizetési fölhívásainak konokabbul ellentálltak, mint őseik a a termophilei szorosban a perzsák hadseregének. M kor azonban már ott volt és ügyeit szerencsésen lebonyolította, estei pompás vacsora után, a bankár urat mégis elfogta a poézis. Szivarra gyújtván, így elmélkedett:

— Teringettét! Ha már idejöttem, mégis meg kellene nézni az Akropolisz klasszikus romjait. Egy kis séta különben is jót fog tenni vacsora után.

Nem tudjuk, vajjon a költői hajlam, vagy pedig az egészségi szempont vezette-e a bankár urat, de csakugyan megindult, hogy megtekintse Hellasz régi dicsőségének dűledező falait. Az óriás romhalom valóban nagyszerű

volt a ragyogó holdvilágnál, mely az emlékezet szelid, tejfehér fátyolát borította a fakó kövekre és Révai Titusz mély meghatottsággal gondolt rá: mennyibe kerülhetett ez az épület s mennyit nyert rajta az építési vállalkozó.

Ekkor azonban, a várhegy alján, az olajbokrok között egy ütött-kopott, inséges alakot vett észre, a mint fölfelé ballagott Pallasz Athéne hajdani temploma felé. Valami megrokant kucséber lehetett, a ki nehezen czipelte hátán a batyut. A bankár azonban ugyancsak elámult, mikor a fölfelé törtető alak válláról a viharverte köpenyeg lecsuszott és alóla két aranyos szárnyacska villant ki a fényes éjszakába.

Révai nem állhatta meg, hogy harsány hangon rá ne kiáltson a rejtélyes alakra:

— Hallja barátom, álljon csak meg egy szóra! Kicsoda, micsoda maga?

A vándor összerezgett és megállott.

— Kucséber vagyok, szegény kucséber, — mondta nyöszörgöve. Nem parancsol egy pár számot nagyságos ur?

— Kucséber? Hm... Sok kucsébert látam már életemben, de szárnyas kucsébert még soha!

Az éjjeli kóborló ijedten vette észre, hogy a rongyos köpenyeg elárulta féltett titkát és titokteljes arcczal mondta a bankárnak:

— Ha már a nagyságos ur ugysis észrevette, nem titkolózom tovább. Bevallom, ki va-

gyok. Nagyságodnak úgy is olyan bizalomra gerjesztő ábrázatja van.

Ez tetszett Révainak. Ezt még nem mondták neki.

— Igaz, hogy most egyszerű kucséber vagyok. — folytatta az önmaga leleplezését az idegen, — de hajdan én volt minden kucsébernek hatalmas ura. Merkurius vagyok, a kereskedés klasszikus Istene. Nagyságos uram bizonyára jól tudja, hogy az Olympus elpusztult, Hébe kifőzést nyitott: nincs aki bennünket tápláljon. En is batyuvál járom a világot és éjszakáinkint itt szoktam meghuzódni testvérem, Pallasz Athéne egykori templomában...

A bankár ur nem a latin iskolákat végezte, de azért persze tudta, ki volt Merkur, és tisztelettel nézett a trónvesztett Istenre.

— Ön Merkur? Valósággal a kereskedés Istene?

— Tetőtől talpig Merkur vagyok, akiről oly csodás legendákat mesél a mitológia. Egynapos csecsemő koromban tolvajságot követtem el: elhajtottam nagybátyámnak, Apollónak ökreit a Pieridák mezejéről.

Révai Titusz ur arca mindjobban földelült. — Kedélyesen a vállára csapott az Istennek:

— Hehehe! Egynapos csecsemő korában tolvajságot követett el? De hiszen akkor ön az én emberem... Jöjjön velem a fogadóba.

czegprimás és a kormány hatalmas gátat emelt azzal, hogy felekezeti ünnepélylyé avatta a jubileumot és ezzel megmentette a nemzeti és a felekezeti békét. (L. L.)

Az aradi zálogház kérdéséhez.

Arad, július 25.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Engedje meg, hogy reflektáljak *Edvi-Illés* László ur, lapjának tegnapi számában „Az aradi zálogház kérdéséhez” cím alatt megjelent cikkére és már e sorok bevezetésében megállapíthassam, hogy abban teljesen egyetértünk, hogy a zálogház kérdése égető aktualitással bír és hogy az mielőbb felállítandó volna.

És most már azt is megmondom, hogy mi-
ben nem értek egyet E. Illés László urral.

Éppenséggel nem ment feledésbe, hogy cikkirő ur kezdeményezése folytán a város törvényhatósági bizottsága 1898-ban elhatározta egy városi zálogház létesítését. Ez idő alatt nem feledkeztünk meg, hanem gondolkodtunk. Az igaz, hogy hosszú gondolkozási idő, valamint igaz az is, hogy ráértünk és semmi sem szorított. Most azonban gyorsabban kell gondolkodni, mert baj van és nem érünk rá.

A város részéről is így vélekedhettek, mert különben megsürgették volna az ügyet a miniszteriumnál. Hogy nem tették, arról tanuskodik, hogy a városnál is rájöhettek, hogy a zálogházi üzlet nem a hatóság kezébe való. A formalitások, az ellenőrzés komplikáltabbak, ha hatósági közegek kezelik, mintha azt más magánhivatal teszi. A város csak maradjon meg a maga kaptafájánál.

Emlékezzünk vissza azon intencziókra, melyek egy városi zálogház létesítésének alapjait szolgálták. A város nagy jövedelmektől esélyt, újabb jövedelmi források után látott. Ez uton került felszínre Illés ur javaslata. Az eszmét jónak tartom magam is, de gyorsabb és könnyebb kézben, mint amilyenek a város kezét tartom és a milyen kell is, hogy legyen és maradjon. A városi zálogházzal jövedelmet tervezünk és deficitet eredményeznénk. Nagyon szomorú dolog az, ha az üdvös helyett a károst tesszük.

Azt mondja cikkirő ur: a város 4 és fél százalékot kap a tőkéje után. Lehet, hogy ez

a városi zálogház javaslatának idején, 1898-ban állott, ma már nem áll. Ma úgy vagyunk, hogy az osztrák hitelintézet nem óhajt újabb kölcsönt adni és azt drágán kell keresnünk és beszerezni. Ez is némiképen memento és szintén változtat a dolgon.

Cikkirő emigy folytatja: Ha a város a zálogházat megcsinálja, a költségek leszámítása után kap 8 százalékot. Az a kérdés: mennyi is a költség? Mert ha a költségeket hozzászámítja, újból kikapja a tizenhatszáz és tizenkét százalékot felüli kölcsönöket. Ez pedig uzsora a cikkirő ur nézete szerint.

És miután én is bírok nézetem bátorságával: azt kell mondanom, hogy én nem tekintem uzsorának még a 24-et sem. Minden a kérdés feltevésétől függ, ennek pedig konkrét alapokból kell kiindulnia. Ha én önnek száz forintot adok kölcsön és ön nekem öt forintot fizet hat óra, az uzsora; de ha valaki egy bundát, egy pár cipőt, egy íróasztalt és két vasalót elzálogosít és száz forint után tizenkét forintot fizet ugyancsak hat óra: az, uram, nem uzsora. Mert ezeknek a holminknak sok hely és sok gondozás kell. És végül még a hitelező zálogház nyakán marad, ki esetleg csak kárral adhat tul rajta. Ez a rizikó is számba veendő.

Méltóztassék elhinni: ha ez a fajta az üzletnek, vagy mint cikkirő gondolja — az uzsorának, oly jövedelmező volna, több konkurrens akadna rá. De mit tapasztaltunk? A pénzintézetek, melyek véle foglalkoztak, igyekeztek tőle szabadulni és a magánosok sem akarnak véle tovább foglalkozni. És pedig egyszerűen azért, mert bizony nem fizeti ki magát,

El volt hamarkodva a rendelet, mely szerint rongy-tárgyak után csak tizenhatszáz százalékot szabad szedni. Ez a bökkenő!

Ime egy rendelet, mely absolute jó, de miután időszertlenül: relative rossz. A legjobb téli kabát nyáron csak teher.

Adják utasításba a pénzintézeteknek, hogy humanizmusból váltók után öt százaléknál nem szabad többet szedni. Az intenczió valóban nagyon szép. De mi lesz a következménye? Holnap senki sem kap pénzt és holnapután sorra bukhatnak az emberek.

Ezért rendeletek kibocsátása előtt szem előtt tartandó az, a mit Solon mondott az

atheniaknak: nem adom nektek a legjobb törvényeket, hanem azokat, melyek rátok nézve a legjobbak.

Legjobbnak tartom, ha a város nem avatkozik a zálogház ügyébe. A határozat óta két évig aludtunk rá és azalatt megváltoztak a viszonyok, az emberek és a nézetek.

Azt valljuk, hogy ez társadalmi kérdés és ennek megfejtése az aradi pénzintézeteket illetné meg. Itt egyensúlyban volna az intenczió a gyakorlati kivittel és ez a faktor nem is jönne ellentétbe a kaptafájával. Hü maradna hozzá és ez is garanciája volna a sikernek és boldogulásnak. (=)

TÁVIRATOK.

A transzváli háború.

London, július 25. (Saj. tud. táv.)
A *Daily News* jelenti *Laurenzo-Marquezből*, hogy *Lombardot*, a kumati-poorti burok parancsnokát Szvázi-föld határán egy angol őrszázad megölte. — A *Times* jelenti *Waterwaalból* 23-iki kelettel: *Clery* tábornok ma előrenyomult *Wateraal* felé. Az angolok bal szárnyán csatározás volt tekintélyes számu bur csapatokkal. Fokvárosból jelentik a lapok tegnapi kelettel, hogy a *carringtoni* és *rhodeziai* tábori csapatok tegnap megtámadta a burok hadállását a *Selons-folyónál* és heves harc után rohammal bevette a tábort. Az angolok vesztesége 4 halott és 19 sebesült volt. A burok vesztesége nagy volt.

A görög herceg utja.

Pétervár, július 25. (Saját tud. táv.)
Miklós görög herceg tegnap ideérkezett és Péterhofba utazott.

Fokváros és a hadijog.

Fokváros, július 25. (Saj. tud. táv.)
A törvényhozó gyűlés e hó 24-én kezdte meg a vitát *Merrymannak* ama javaslata fölött, hogy a gyarmat bizonyos kerületeiben függeszszék fel a hadijogot. — *Janes* főügyész azt vitatta, hogy a hadijog, amíg csak szükséges, fenntartandó, *Salomon*, az eddigi főügyész, hozzájárult ehhez. A vitát ezután elnapolták.

hátha ki tudunk eszelni valamit, a mi mindkettőnknek hasznára válna!

II.

Az okos és emberszerető olvasó bizonyára fölteszi Révai urról, hogy nem hagyta kisiklani kezéből a szerencsét, a mit a véletlen kezére játszott. Igen előnyös szerződéssel kínálta meg *Merkurius* urat s ujjongott, miko: az elfogadta ajánlatát:

— Ujjé! Ha maga a kereskedés Istene vezeti az üzletemet, hogy le fogom főzni az összes konkurrencseimet!

Merkur tehát a fővárosba költözött, a hol mindenekelőtt modern ruhát szabtak rá. A ruha megrendelésénél egy kis nehézség támadt, mert a szabó, Merkur szárnyait látva, vonakodott az öltönyt hitelbe elkészíteni.

— Azok az adóssaim is elrepülnek, a kiknek nincsen szárnyuk, — mondta — hát még az, a kinek szárnya van!

Végre is a bankár kénytelen volt a diszponense ruhaszámláját azonnal kifizetni, becsületszóval kötelezve a szabót a néma titoktartásra.

Ezután körlevelet intézett feleihez, hogy üzletét a mai naptól fogva Merkur ur vezeti: kéri mindennemű becseseiket egyenest hozzá intézni. Maga pedig engedett végre imádott neje régi óhajának, aki egy pár remek toalettet akart *Abbázia* verőfényes partjain bemutatni s jókedvűen heheredett végig a fiemei gyorsvonat első osztályu pamlagán . . .

Mikor azonban visszatért, diszponensét kissé elszontyolodva találta a hollandus tisztaságú szobában.

— Egy kis baj történt, — sóhajtott a görög isten. Hej, ha *Zeusz* atyám még rendelkezne a villámokkal, mindjárt megkérném, hogy csapjon bele egy háromágu istennyilát abba az átkozott tőzsdébe!

— Csak nem csinált valami szerencsétlen tőzsdéspekulációt? — hüledezett a bankár. — Beszéljen!

— Mint ügybuzgó embernek, a főnök ur elutazása után első dolgom volt fölmenni a börzére. Mi tagadás, eleinte kissé kábitott a zürzavaros zaj és sürgés-forgás, a mi ott körülöttem kavargott. De nem azért vagyok a kereskedés istene, hogy hamarosan otthon ne éreztem volna magamat, és csakhamar vigan kötöttem én is a slusszokat. Dél felé járt már az idő, a börzére álmos csönd borult, a mikor egyszerre egy távirat csapott be és olyan fölfordulást csinált, akár *Athénben* a perzsák betörésének híre . . .

— Hagyja már azokat a klasszikus hasonlatokat! Mi volt a táviratban?

— Az volt a táviratban, hogy a londoni *Times* hitelt érdemlő forrásból jelenti, hogy az oroszok betörték *Perzsiába*, fenyegetik a brit Indiát s e miatt az angol alsóház éjjeli ülésén sürgős interpellációt fognak intézni az angol külügyminiszterhez . . .

— A papírok persze mind esni kezdtek?

— Ha estek-e? Hanyat-homlok zuhantak

alá, akár a titánok, mikor *Zeusz* atyám őket az égből lehajigálta. Mit tehettem én? Elkezdtém baissere dolgozni, eladtam, ami eladható volt — de már a délutáni tőzsdén kiszült, hogy armány van a dologban. Az a távirat. —

— Kacsa volt, ugy-e?

— Hitvány koholmány volt, semmi egyéb. A kik az alacsony árfolyam mellett vettek: szép kis hasznót vágtak zsebre és pokoli közönnyel nevték ki azokat, a kik felültek a ravasz stiklinek. De hát tehetek én arról? Hiszen az én koromban hire sem volt az efféle tőzsdemanővernek!

— Az ön korában bizony még a tőzsdének se volt híre, tisztelt Merkur ur, — mondta haragosan a főnök. — Már most azt ajánlom, szedje össze jobban az esztét, hogy kiköszörülhesse a csorbát, különben nem sokáig tart a barátságunk.

A lehordott diszponens megesküdött *Nepunusz* szigonyára, hogy minden ravaszágát fölérőljö és közelebb remek üzleti fogást csinál. Maga a bankár is rajta volt, hogy a veszteséget pótolja s éppen e végből ismét külföldre kellett robognia. Hosszabb idő mulva hazatérve üzletvezetőjét diadaltól ragyogó arccal találta az íróasztala mellett.

— *Heuréka!* — kiabált Merkur ur, a hogy princípálisát megpillantotta. — Olyan seftet csináltam, hogy a főnök ur meg fogja kétszerezni a fizetésemet.

— Ne mondja!

A pestis.

Konstantinápoly, jul. 25. (Saj. tud. táv.) A bejruti provenienciákra elrendelt tiznapos vesztegzárt 48 órai megfigyelésre szállították le. Szmirnában még két pestises megbetegedés és egy haláleset fordult elő.

Szélcsönd Kinában.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

London, július 25. A *Reuter*-ügynökség közlése szerint hivatalos londoni körökben azokra a folyton érkező hírekre, hogy a pekingi követek még élnek, ismét reménykedni kezdenek.

Berlin, július 25. Li-Hung-Csang, a ki most Sanghaiban tartózkodik, szintén azt állítja, hogy a pekingi követek még élnek.

A német ágyuk még nem szólaltak meg, az orosz hadi műveletek csak olyan csöndes, manőveres lépések, a Kinából jövő hírek közül tehát természetesen a követségek sorsára vonatkozó jelentések a legkapósabbak. Nos, ezek pedig egy pár nap óta megnyugtatók. Londonban remélni kezdenek, Berlin is kénytelen hitelt adni a legokosabb kínai államférfiúnak, *Li-Hung-Csangnak*, a ki oly határozottan állítja, hogy a pekingi követek életben vannak.

Ezekhez a nyilatkozatokhoz még több hasonló jelentés is járul. Így a Wolf-ügynökség Sanghajból a következő táviratot küldte Berlinbe:

E hó 17-én Pekingből egy futár érkezett Peitangba azzal a hírrel, hogy a követek 16-án még éltek és *Csing* herceg és *Junglu* oltalma alatt álltak:

Ugyancsak a követségek sorsáról szól a következő távirat:

Pétervár, július 25.

Az idevaló kínai követség arra a táviratra, a melyet e hó 19-én *Juansikái* alkirályhoz és *Seng Taotajhoz* intézett, ma reggel a cungli-jámentől a következő távirati választ kapta:

— Hallgasson csak csak ide. A fővárosban most alakult két millió korona tőkével egy részvénytársaság az ujonnan fölfedezett máramarosi opálbányák kiaknázására. A részvénytársaság élén a közélet kitünőségei állanak. Az üzemet legközelebb megkezdik. Mindenekelőtt azonban helyiérdekű vasútra van szükség, a mi a telepet a vasútállomással összeköti. A társaság befolyásos emberei ki is járták a konzessziót... Az előmunkálati engedélyt szintén a közélet egyik kitünősége kapta...

— Természetesen.

— Ez az előkelő ur azonban pillanatnyi pénzzavarba jutott és eladta kéz alatt a konzessziót nekünk. En két kézzel kaptam a nagyszerű vállalatot. Hiszen olybá vehetjük, hogy annak a vasútnak a waggonjai nekünk fogják szállítani a kincseket...

A bankár eleinte kissé savanyu arcot vágott, de mikor a diszponense elébe terjesztette a vállalat prospektusát, amikor olvasta a részvénytársaság élén álló férfiak nevét s az alakuló közgyűlésről szóló jelentéseket maga is bizni kezdett a sikerben. De jaj az édes bizalom és reménykedés lágy karjai nem ringatták sokáig. Üzletvezetője egy nap dult arccsal, halottápadtan jött haza:

No mi baj? — riadt föl a bankár a szaladokontós könyve mellől.

— Képzeld, — roskadt le egy székbe a boldogtalan isten, — a részvényesek bűnvádi följelentést tettek a részvénytársaság igazgatósága ellen!...

Július 18-án a cungli-jámen parancsára egy hivatalnok meglátogatta az idegen követeket és mindnyájukat *épen és egészségesen találta*. *Junglu* elrendelte, hogy valamennyi követséget lássák el élelmiszerekkel és mindennel, a mire szükségük van s azt indítványozta, hogy az idegeneket addig is, a mig Pekingben teljesen helyre nem áll a nyugalom, *kínai csapatok oltalma alatt* Tiencinbe vigyék, a hol semmi veszély sem fenyegetné őket.

Li-Hung-Csang nyilatkozatai.

London, július 25.

Li-Hung-Csang a *Times* sanghaji levelezője előtt kijelentette, hogy ha a mandsupárt csakugyan meggyilkolta a követeket, semmi szín alatt sem vállalná el a tárgyalások vezetését. Li-Hung-Csang szerint a cungli-jámennek most az a szándéka, hogy megkéri a császárnét, hogy mindenekelőtt élelmiszereket küldjön a követeknek, azután pedig gondoskodik róla, hogy a követeket egy tábornok kíséretében Tiencinbe küldjék.

Pekingben megszűnt a harcz és az idegen csapatok a Zuho-hidtól délre, Tungfusziang csapatai pedig a hidtól északra állanak.

A tervbevett tárgyalások alapjára nézve azt mondta Li-Hung-Csang, hogy Kína mai pénzügyi helyzetében nem fizethet kártérítést, területátengedést pedig a nép nem engedne meg. Szerinte a hatalmaknak bele kellene egyezniök abba, hogy megigérik a közigazgatás reformálását és elmozdítják a mostani válságot felelős hivatalnokokat. A további beszélgetés során Li-Hung-Csang kijelentette, hogy addig nem megy Pekingbe, a mig meg nem győződik róla, hogy a császárné most már belátja az eddig követetett politika balgaságát és felismerte a mai helyzet követelményeit.

Az angol követséget ostromolják.

London, július 25.

E békés hangulatu táviratok közé azonban még mindig vegyül egy-egy olyan jelentés, mely Kína harci kedvéről tesz tanúságot.

A *Standardnak* jelentik Csifuból 23-iki kelettel: Pekingből ideérkezett és július 10-éről keltezett jelentés szerint az angol követségen levő idegeneket sürgősen föl kell szabadítani. Betegség pusztit közöttük. *A kínaiak még egyre ostromolják őket.*

— Csak nem tán? Aztán miért?

— Hogy az üzem még meg se kezdődött, de a részvénytőke már oda van s újabb részvénykibocsátást terveznek. Hogy a máramarosi telepen nincs is opál, csak békasó. Svindli volt az egész vállalat. Minden elveszett — az a pénz is, amit mi a vasutért adtunk! A közélet kitünőségei remegnek, hogy kriminalisba keverednek. Repülök én is tova, mert még szegyenbe keverem Zeus atyámat azzal, hogy becsuknak...

De erre már a bankár is köjött a sodrából és dühösen támadt a diszponensére:

— Repüljön is, azt a herkö-paterét magának, mert különben én röpittem ki magát az ajtón. Hiszen ha még sokáig itt marad, koldusbotra juttat és mehetek magával kucsébernek. Hogy az ördög vitte volna el a Zeus atyjával együtt.

... Egy óra mulva Merkuriusz már ismét ott gunnyasztott az Akropolis hegyének lábánál. Eleinte busan kóborgott a főváros sürgésforgásában, majd felszállott az est sötétjében és meg sem állott hazáig. Es a régi dicsőség romjának tövében elgondolkozott az ő rövid, de dicsstelen szerepléséről az új korban és nagyot sóhajtott:

— Zeus atyámra! A mai világban annyi fortélylyal van tele az üzleti élet, hogy még a kereskedés klasszikus istene sem tud boldogulni.

Robbanás egy kápolnában.

London, július 25.

A „Daily Express“ jelenti Hongkongból e hó 24-iki kelettel: Mult vasárnap, mikor az iteni baptista-kápolnában az istentisztelet megkezdődött, egy szomszédos házban heves robbanás történt. A kápolnában jelen voltak nem esett bajuk. A kínaiak azt állítják, hogy a robbanást szerencsétlen véletlennek kell tulajdonítani, de megígérték, hogy a ház tulajdonosait halállal büntetik meg.

A francia sajtó kételkedik.

Páris, július 25.

A párisi lapok csak részben tartják meg nyugtatónak a sanghai francia konzulnak azt a táviratát, a mely szerint *Li-Hung-Csang* megígérte, hogy *Pichon* francia követnek nem sokára módjában lesz táviratot küldeni kormányának. A *Figaro* megjegyzi, hogy ha a pekingi követek Tiencinbe készülnek menni, bizonyára hirt adhattak volna már magukról.

A szövetséges csapatok győzelmei.

Pétervár, július 25.

Dasicau államást orosz védőcsapat és kozákok tartják megszállva. Tovább délre kis kommandók vannak elosztva. Spalecsen és Gajucson állomásokkal szemben rendes kínai csapatok állanak ágyukkal. Blagovescsenszkben teljes nyugalom uralkodik. *A kínaiak nem mutatnak hajlandóságot újabb támadásra*. Remélhető, hogy a nyugalom csakhamar helyreáll legalább a közelfekvő területeken. A khabimi kínai lakosság teljesen nyugodt, mivel a manduriak nem igen rokonszenveznek a felkelőkkel, és ezért remélhető a nyugalom mielőbbi helyreállása. A vezérkar jelentései igen megnyugtatók. *A szövetséges csapatok mindenütt sikert arattak*. A rendes kínai csapatok ellentétét megölték. Az orosz csapatok kitüntették magokat, különösen a Peiho balpartján, a hol e hó 14-én 42 ágyut ejtettek zsákmányul. A pénzügyminiszteriumhoz érkezett jelentések szerint Botsarov e hó 23-án Doroból és Offenbergnél csapatával ugyanaznap este Curukhajtuba érkeztek. A 4. szakasz szekereit a kínaiak kifosztották, miközben 12 embert, köztük egy asszonyt megöltek.

Nyugalom Kinában.

Pétervár, július 25.

Mandsuriában és a határszéli Szemirneccsenszk és Kuldsa tartományokban uralkodó állapotokról jelenti a vezérkar e hó 21-iki kelettel:

Kuldsa határán *minden nyugodt*. Az orosz posta, a melyet négy kozák kísér, rendszeren jár Kuidsába és vissza. A hivatalnokok és a magánemberek is akadálytalanul közlekednek. A konzul a legjobb viszonyban van a kínaiakkal, *de a kínaiak titokban erősen készülődnek*.

A csugucsaki konzul e hó 10-iki kelettel ezt táviratozta a főkonzulnak: *Itt teljes nyugalom van*, A kormányzó kezeskedik a nyugalom föntartásáról. A legnagyobb veszedelem a kínai vasut keleti szakaszát fenyegeti.

Amerika föltételei.

Washington, július 25.

Az az üzenet, a melyet a kínai császár *Mac Kinley* elnöknek küldött, nagyjából ugyan azt tartalmazza, mint a német császárhoz intézett üzenet. Mac Kinley tegnap ezt válaszolta a kínai császár üzenetére:

Örömmel értesülök róla, hogy feleséged elismeri, hogy az amerikai kormány és az amerikai nemzet nem akar egyebet Kinától, mint a mi jogos és méltányos. A csapatokat partra szállítottuk, hogy a követségeket megszabadítsuk és a szerződéses jogok alapján megvédjük a Kinában tartózkodó amerikaiak életét és vagyonát. Felséged leveléből kitünik, hogy azok a rosszindulatu emberek, a kik a német köve-

tet meggyilkolták, és a többi pekingi követet ostromolták, fellázdák a császári hatóságok ellen. Ha így áll a dolog, kérem felséged kormányát:

1. jelentse ki nyilvánosan, hogy az idegen követek élnek-e még és milyen helyzetben vannak.

2. a diplomatáknak azonnal engedje meg, hogy szabadon érintkezessenek kormányaikkal és hátrítsanak el minden veszélyt, a mely életüket és szabadságukat fenyegeti és

3. utasítsák a kínai császári hatóságokat, hogy a fölmentő-sereggel összeköttetésbe lépjenek és közreműködjenek velük az idegenek védelmére és a rend helyreállítására.

Ha ezt a három pontot teljesítik, azt hiszem, semmi sem fogja akadályozni a legutóbbi zavargásokból folyó összes kérdések barátságos elintézését. Amerika barátságos jó szolgálatait a többi hatalmasság beleegyezésével szívesen fogja rendelkezésére bocsátani fel-ségednek.

Egy alkirály az idegenekért.

London, július 25.

A Timesnak jelentik Hongkongból 23-iki kelettel: Mielőtt Li-Hung-Csang északra utazott, visszavonta azt a parancsot, hogy a fekete zászlók Pekingbe menjenek. A fekete-zászlók most Kantonon kívül táboroznak és a helyettes alkirály ügyel föl rájuk, aki felelősséget vállalt a telepeken levő idegenek biztonságáért.

Kínai szervezkedés.

Pétervár, július 25.

E hó 19-én kelt jelentések szerint a vasutnak Dasicautól északra lévő részét a hidakkal és tizenegy vasúti kocsival egyetemben, továbbá a tautáji kőszénbányákat elpusztították és sok hivatalnokot és a védőcsapatok közül sok embert megöltek. A kínai csapatok Impuban, Szjacsiliban és más helységeken, a vasut közelében koncentrálnak. — A kínaiak egész szervezkedése és támadásai azt bizonyítják, hogy jól előkészített terv szerint járnak el. — Céljük kis különítmények útját elvágni és visszavonulásukat lehetetlenné tenni, hogy így megsemmisíthessék őket. Az orosz csapatok elküldésének késleltetése csak növeli a kínaiak erejét, mert lehetővé teszi nekik, hogy megerősítsék magukat.

Monarchiánk követe Kínában.

Bécs, július 25.

Ferencz József király ma Ischlben sajnálatát fejezte ki Czikán báró, monarchiánk kínai követe előtt, hogy a monarchia épen ebben a válságos időben nincs képviselve a kínai bonyodalomban. Czikán báró a királynak e nyilatkozata után Ischlből Pó-lába utazott s onnan monarchiánk hadihajóival együtt elindult Kínába.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Becstelenek, szimű. Gál Gyula fellelével.

Péntek: Szünet.

Szombat: Tricoche és Cacolct. bohózal. Gaál Gyula fellelével.

Szövik a direkczió.

— Gaál Gyula fellelével. —

Őszintén bevalljuk, nem tartottuk érdekesnek utána járni, hogy a műsort ki állította össze, megelégszünk azzal a meggyőződésünkkel, hogy Gál Gyulának nincsen benne része. Ezt szükségesnek tartottuk különösen hangsúlyozni, mert meg kellett óvnunk művésznket

attól a szemrehányástól, hogy oly darabban lép fel, melyben sem művészetét nem értékesítheti, sem a közönség művészi élvezetben nem részesül. — A szerzőt francziának mondja a szinlap, mi azonban merünk kételkedni francziáságában, de ha mégis az volna, akkor bizonyára Párisnak és a nagy francia honnak legunalmasabb fráterje, kinek kezéből ki kell csavarni a tollat, mint részeg ember kezéből a kést.

Gál Gyula művészete a legkeményebb vizsgát állotta ki ma, mert csakis az ő tehetségének köszönhető, hogy a darabot úgy nem kellett elkeresztelni, hogy: „Szövik a közönség.”

Ha Gál Gyula repertóárja csak egy néhány darabot foglalna magában, akkor sem menthető, de legalább érthető a kapkodás. De Gál Gyulának oly gazdag a repertoírja, oly gyönyörű szerepeket kreált, a vigjáték, a bohózat, a társadalmi darabok tág mezején, hogy csak vaktában kellett volna belenyulni és bármelyik műélvezetet nyújtott volna a közönségnek. Coullisset ur, Durand-Durand, Napoleon öcsém, Há-lókocsik ellenőrje, Constantin abbé, Mozgó fényképek, vagy akarmelyiket azok közül, melyek nálunk is műsoron vannak.

De hát a hiba el lett követve és azért mi, miután azon már segíteni nem lehet, megbocsájunk annak, aki elkövette. Hogy Gál Gyula is ilyen nagy lelkű lesz-e, azt kérdezzék meg az illető tőle.

A részvénytársaság elnökét Gál mindenképen be tudta vonni művészetének zománczával és ezen erőművészeti sikeréért a közönség zajosan megtapsolta, sőt egy gyönyörű báborkoszuval is kitüntette, melyet aradi tisztelői nyújtottak fel neki. A komikum hatását ügyesen elősegítették László, Mezey és Fenyéri. Ügyes szobaleányoknak mutatkozott be Turi Mariska, ki nagy rutinnal és kedvességgel játszotta szerepét. Harmath Józsa tőle megszokott ügyességgel oldotta meg feladatát, ugy-szintén Gáthy, Bács és Palágyi.

A rendezésnek figyelmébe ajánljuk, hogy az előtérben erősebb világításra volna szükség.

Carcius.

* A becstelenek csütörtöki előadása iránt nagy az érdeklődés. Gaál Gyulának ez a hatalmas szerepe sok embert vonz a színházba. Már ma igen sok jegy kelt el a téli pénztárnál. Gaál Gyula csütörtöki vendégszereplése után egy napig pihen, mert pénteken nincs előadás, szombaton aztán megint vig jelenet viszi a szinpadra. eljátszván Tricoche és Cacolct bohózatban a második czimszerepet.

Az új szerb kormány.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 25.

Belgrádból azt a hirt hozza a táviró, hogy az új kabinet ma megalakult és pedig a következőkép:

Jovanovics Aleksza, a felelőbeszési törvényszék elnöke, miniszterelnökség és külügy.

Popovics Lázár, a semmitőszék elnöke, belügy.

Antonovics Nasztasz belügyminiszteriumi osztályfőnök, igazságügy.

Popovics Mika dr., volt kereskedelmi miniszteriumi osztályfőnök, pénzügy.

Vaszil Milos alezredes, a király hadsegéde, hadügy.

Jovanovics András műszaki ezredes, közmunkaügy.

Szpaszics Dusán kereskedelmi miniszteri osztályfőnök, kereskedelemügy.

Marinkovics Pál ügyvéd, közoktatásügy. Ma egy ukáz jelenik meg, a mely a

politikai elitélteknek kegyelmet ad. Csak azok nem kapnak kegyelmet, a kiknek közvetlenül részük volt a Milán király ellen tervezett merényletben.

Belgrádi hivatalos körökben azt mondják, hogy az új kabinet határozottan semleges jellegű lesz. Két tagja katonatiszt, a többi részben aktív, részben volt hivatalnok.

Popovics pénzügyminiszter, a ki évek során át mint osztályfőnök működött Vujics volt pénzügyi miniszter mellett, mérsékelt radikális. Az egyes minisztereknek ez a pártállása azonban, úgy mondják, egyáltalán nem nyom a latban.

Az amnesztia híre a lakosság minden rétegében nagy örömet keltett.

Milán király ma Bécsben értesült az új kabinet kinevezéséről. A mint az erről szóló sürgönyt elolvasta, kijelentette, hogy nem megg Belgrádba, hanem bizonytalan ideig Bécsben marad.

Schossbergerék válságban.

— Hatmillió differenzia. —

Arad, július 25.

Nagy veszély fenyegette a budapesti és bécsi tőzsdepiacokat, mely veszedelmet ügyes kézzel idejekorán eszközölt előrelátó beavatkozással sikerült elhárítani.

A Schossberger S. és fia cégről van szó, melynek társtulajdonosai tornyai Schossberger Zsigmond báró és tornyai Schossberger Nándor, akik a törvényszékileg bejegyzett cégek sorában, mint „nagybani bank- és terménykereskedők” szerepelnek.

A veszedelem előidézésében azonban csupán a cég egy egyik tagjának, Schossberger Nándornak volt része, aki óriási, és nemcsak a mi viszonyainkhoz mérten, hallatlan arányú tőzsdei spekulációkba bocsátkozott.

Német, osztrák és magyar értékek voltak azok, amelyekben hausse-angázsmánjeit kötötte, az értékek emelkedésére számítva.

A közgazdasági viszonyok állandó rosszabbodása, amelyhez aztán katasztrófa jellegével csatlakozott a kínai felfordulás, halomra döntötték számításait. A német bányáértékek krachja, amely Németországban is száz meg száz milliót nyelt el, adta meg a spekulációjának az első lökést.

Ezeket a differenciákat azonban még saját erejéből rendezhette volna — a mint rendezték is — ha a német bányáértékeken kívül nem lettek volna óriási hausse-angázsmánjai magyar és osztrák értékpapirokban is.

A német értékeken kívül ugyanis a következő angázsmánokról tudnak: hatvanezer darab osztrák-magyar államvasuti részvény, negyvenötezer darab osztrák hitel és harminczötezer darab magyar hitel.

Természetes, hogy a differenzia is ily hallatlan arányú volt és az utolsó időben, mint tőzsdei és bankkörökben tudják, a német differenciával együtt közel járt a hat millióhoz.

Természetes, hogy úgy a budapesti, mint a bécsi, de a berlini és a párisi contremine is, tudomással birt arról, hogy e nagy hausse-angázsmán közel van a hajótöréshez. Előre látható volt, hogy az angázsmán erőszakos lebonyolítása az értékek rohamos hanyatlásával fog jární és Közép-Európának csaknem összes börzézín a contremineur-ök, — tőzsdenyelven szólva — a Schossberger Nándor „hátára játszottak” Bianco-eladásokat eszközöltek abban a reményben, hogy a realizálás idején nagy hasznot vághatnak zsebre az alacsonyabb árfolyamok mellett való fedezéssel.

Ilyen kétségbeeső volt a helyzet, amikor Schossberger Zsigmond bárót, a cég tulajdonképeni fejét, aki gyanútlanul időzött Marienbadban, értesíteni kellett a történekről.

Rögtön hazajött és erélyesen hozzálátott az ügy rendezéséhez. A német bányáértékek-ből eredő differenciát azonnal kifizették, a második lépés pedig annak közhirrételete volt, hogy Schossberger Nándor báró a cégből kilépett. Kötelezettségeit azonban a cég magára vállalta.

Két bécsi és egy budapesti pénzintézet, továbbá egy budapesti magánczég segítségével sikerült az aránylag legerősebb expedienst alkalmazni.

A Schossberger-cég ugyanis a mai napon kijelentette, hogy az összes vásárolt értékeket fix számlára átveszi.

Az erre a célra szükséges anyagi eszközöket a Magyar Általános Hitelbank, a bécsi Bodencredit-Anstalt és a Credit-Anstalt, továbbá a budapesti Deutsch Ignác és fia cég bocsátották rendelkezésre. Az eziránt való tárgyalásokat, melyekre Taussig lovag is Budapestre érkezett, Kornfeld Zsigmond, a Magyar Általános Hitelbank elnöke vezette.

Azok körében, akik biztosra vették, hogy a cég a differenciák kiegyenlítéséhez fog folyamodni, a megoldásnak ez a módja konsternációt keltett. Hirtelen abba a helyzetbe jutott a baisse csoport, hogy az általa eladott összes értékeket készpénz ellenében effektíve szállítania kell.

Schossberger Nándor báró hír szerint vidéken fog gazdálkodni.

Visszaélések egy malomban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 25.

Csinos kis manipulációra jöttek rá tegnap délben a nagyváradi „Adria” malom tulajdonosai: Moskovits Adolf és fiai cég. Kiderült a portásról és egy malmi napszámósról, hogy összejátszva, már régebb idő óta, károsítják a tulajdonosokat.

Az esetről tudósítók a következőket jelentik:

Tegnap délelőtt a malomban alkalmazott éjjeli őr: Rosett, jelentette, hogy tudomására jutott, miszerint a malom alkalmazottjai egy taligásnak korpát és zabot adnak el, sokkal olcsóbban, mint a rendes ára a terményeknek. Utána járván a dolognak, megtudta, hogy még a nap folyamán, a déli órákban ismét ilyen uton „szállítás” történik. Rosett még annak a gyanújának is kifejezést adott, hogy ebben a dologban a portás lesz a „ludas”.

Ennek a jelentésnek az alapján figyelemmel kísérték a portás urat. Délben megállott egy taliga a malom előtt. A portás körülnézve, hogy van-e valaki az udvaron, odasietett a taligához, Hermann Mórhoz s intett neki, hogy hajtson be. Aztán előszólitotta a készenlétben várakozó Rosenblüth Márton malmi napszámóst, s mondta, hogy 3—4 zsák korpát, esetleg ha több kell, hát többet, rakjon fel a taligára. Rosenblüth azután 4 zsák korpát és egy zsák zabot a taligára rakott. Hermann Mór pedig 2 frt 80 krt a napszámósra nyújtva, az udvarból kihajtott.

Ezt látva, azonnal telefonoztak a rendőrségre a malomból. Gerő Armin t. főkapitány intézkedett, hogy azonnal indítsák meg a nyomozást. Délután 2 órára már az összes delikveneket letartóztatták.

A főkapitány azonnal elővezettette őket s egyenként vette vallatás alá. Legelőször Hermann Mór, a taligást hallgatta ki, aki töre-

delmesen mindent bevallott. Elmondta, hogy évek óta pejvát vásárol az Adria malomban. Ugy husvét előtt egy pár nappal lehetett, mikor megint pejvéért ment a malomba. Nemes Gyula, a malom portása ekkor félre hívta s azt az ajánlatot tette neki, hogy vásároljon ezután tőle, de nem pejvát, hanem korpát. Jutányosan fogja számítani 1 frt 60 krajczárjával.

A taligás, miután a portás biztosította, hogy ebből semmi baj nem származik, beleegyezett a vásárba. Azóta aztán hordta a korpát rendszeresen. Eleinte 1—2 zsákjával, később 3—4 zsákot is vitt egyszerre. Tegnap is, habár előre bocsátotta, hogy csak 1 frt 80 krt tud fizetni, 4 zsák korpát kapott, oly formán, hogy legközelebb a hátralevő összeget megfizeti. Mikor el akart hajtani, azt az ajánlatot tette neki Rosenblüth, hogy ad neki 1 zsák zabot, ha fizet 1 forintot. A taligás kapott az alkalmon s 1 tallért a markába csusztatott a napszámósra, a ki aztán még egy zsákot lökött a taligára, a melyikben a zab volt.

Ezután Rosenblüth Mártont vették elő, aki eleinte semmit sem akart tudni az egész dologról. Később, mikor a bizonyítékok egyre tornyosodtak a feje fölött, azzal állott elő, hogy ő csak a portás parancsára cselekedett, neki haszna nem volt. Ekkor szembesítették Hermann Mórrel, a ki szemébe mondta, hogy de bizony ő vette át tőle a pénzt, egy esetet kivéve, mikor a portásnak adta át. Erre aztán beismerete, hogy tényleg úgy áll a dolog. Összejátszottak a portással, azonban ez neki mindig a kisebb felét adta át a pénznek.

Elővezették Nemes Gyulát, a portást. Ez tagadott mindent. Egyedül azt ismerte be, hogy ma adott ki 4 zsák korpát a taligásnak, de ezt is csak úgy, hogy ez azt állította, hogy a czédulát, melyet az irodában váltott, elvesztette s mivel a taligás régi ember, hát hitt neki. Azt állhatatosan tagadta, hogy ő valamikor akár a taligástól, akár a napszámóstól pénzt kapott volna.

Ugy Nemes Gyula, mint Rosenblüth Márton előzetesen le vannak tartóztatva. A további vizsgálat ma délelőtt lesz.

A cég, bár még a kárt teljesen megállapítani nem tudta, de már eddig is legalább 200 frtra teszi. Amint gondolják, a kár sokkal temesebb lehet, mert a portás és a napszámós már évek óta vaunak alkalmazva s más vidéki szekerekkel is összekötésben állottak.

Ez óhajom, ez parancsom!

(A szerb király megleckézteti a tisztokat.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 25.

Sándor király proklamációjával nemcsak meglepte, de egyuttal befejezett tény elé állította a világot. A király elhatározása, úgy látszik, megmáshatatlán és semmi befolyás ellenére nem érvényesülhet. Majdnem az egész szerb diplomácia ellenzi a házasságot, ugyszintén az összes belgrádi politikusok is, akik már csak azért sem akartak a kabinet-alakításban részt venni, hogy ellenkezésbe ne jöjjenek Milánnal, akinek igen nagy pártja van.

Mindenkit mód felett meglepett az eljegyzés híre, bár mindenütt tudták, hogy a fiatal fejedelem igen nagy szimpátiával van arája iránt. Föltűnt az is, hogy udvari ünnepek alkalmával Sándor király többiben kitüntető módon viselkedett Masin Draga asszonnyal szemben, sőt beszélték azt is, hogy fontos ügyekben gyakran kikérte menyasszonya tanácsát.

Nagyon aggasztó jelenség, hogy nemcsak Milán, de a katonatisztikar is ellene van a ki-

rály házasságának. Már-már azt hitték, komplikációk fognak beállani, de — mint egy belgrádi sürgöny jelenti — Sándor erélyes, férfias nyilatkozatával elejét vette a bajnak s ennek következtében a tisztikar hangulata, legalább szinten, elcsendesült.

Sándor király ma délelőtt a konakba rendelte az egész katonatisztikart. Midőn ott megjelent, kivonta zsebéből a katonai törvénykönyvet és így szólt:

Uraim, figyelmeztetem önöket esküjökre, a melyet nekem, mint királynak tettek.

A király érczes, messze hallható hangon felolvasta az eskü teljes szövegét s azután így folytatta:

— Ertesültem arról, hogy a tisztikar körében többen úgy vélekednek, vonjam vissza a házasságomra vonatkozó proklamációt, mivel ezt a frigykötést atyám ellenzi. Azt is hallom, kétségek merültek fel egészségi állapotom iránt (itt a király egy kézmozdulattal fejére mutatott.)

Közlöm tehát önökkel, uraim, hogy bármily nagy hálával viseltetem is atyám iránt, kinek elévülhetlen érdemeit nem szabad elfelejtenünk: tántoríthatlanul ragaszkodom házasságomhoz és abba senki beavatkozását meg nem tűröm.

Elvárom, uraim, hogy e megmáshatlan elhatározásomat az engem megillető engedelmességgel tudomásul veszik.

Ez óhajom, ez parancsom! . . .

A király férfias szavait perczekig tartó zsvió-kiáltás követte.

Az esküvő napját még nem tudni. Beszéli, hogy Masinné figyelmeztette a fiatal királyt lépése nagy horderejére, s kijelentette, hogy kész lemondani Sándor szerelméről, a király azonban erről mit sem akar tudni s biztosította aráját, hogy bármi történjék is, szándékától el nem áll és azt meg nem másítja.

Az öngyilkos honvédszázadosné szerelmi regénye.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 25.

Budapesti tudósítók távirata alapján megemlítettük mi is, hogy egy szép fiatal asszony: Esztergály Mihály honvédszázados özvegye öngyilkos lett. A nagyon fiatal és nagyon szerencsétlen nőt ma délelőtt temették el a rákos-kereszturi temetőben. Nem volt szem, a mely könyek nélkül maradt volna, amikor Esztergály Mihályt lebecsülték a földbe, férje mellé. Megkapó és nagyon szomorú az ő történetük.

Esztergály Mihály honvédszázados volt a budapesti 1. honvéd gyalogezredben. Férfias szépsége, jeles képzettsége nagyon rokonszenvesé tették a 37 éves férfit.

Ott a fővárosban ismerkedett meg Mitler Leontin, árva leánnyal, akinek magas műveltsége, kedves külseje, mély hatást keltett a férfi lelkében.

Mitler Leontint a fővárosban fivérei környezték, akik ismerték Esztergály Mihályt. A daliás kapitány és szőke leány között állandó volt az érintkezés.

A férfi megkérte a leány kezét. De a végzet elévágott a legboldogabb frigynek. A férfinak öröklött baja: a tuberkolózis megkezdte romboló munkáját. Egy év előtt azután anyyira megrongálta az életerősnek látszó embert, hogy kénytelen volt nyugdíjaztatását kérni. Innentől kezdődik a szerelmesek tragédiája.]

A férfi már fáradtan, nagyon beteg en állandó tartózkodásra kiment Rákos-Kereszturra, nővéréhez: *Esztergály* Sarolta póstáskiasszonyhoz. Mitler Leontin követte szerelmesét. Apólót nem fogadtak a beteg mellé, a leány nem engedte, éjjelt-nappalt összerótt, hogy ideáljának egészségét erősítse.

A kór ellenében hiába küzdött a szegény leány gyöngéd gondoskodása. A férfi arcára kiült a halál, összeesett, meggörnyedt.

Két hónap előtt ez a párbeszéd folyt le a szerelmesek között.

— Leontin, mivel hálálhatom meg a te jószágodat?

— Csak szeress.

— Lennél még most is a feleségem?

— Ez lenne a jutalmam.

Pár nap múlva az anyakönyvvezető megkötötte a házasságot. A férfi ült a szertartás alatt, nem tudott állani.

A mézeshetek verőfényét elsötítette a halál közeledése. Az esküvő után egy hónappal bekövetkezett a katasztrófa.

A férfi a nő karjai között feküdt, aki nem tudta elhinni, hogy férje meghalt. Kérlelés, szó nem használt, a lesújtó nő karjait valósággal le kellett kulcsolni a halott testéről.

Komor kétségbeesés szállta meg most már a fiatal asszony lelkét; fájdalomát nem panaszkodása, de teljes szótlansága magyarázta, a vigasztalás, szórakoztatás meddő volt.

Néha még is szólt, de akkor is rezignáltan:

— Akit szerettünk, feledni nem lehet, a szerelem hazajáró lélek.

Vasárnap délután hat órákor követte el az öngyilkosságot. A golyó, melyet halántékának irányzott rögtön kioltotta életét. Előtte az asztalon *Szalay* Fruzinának egy verses könyve feküdt, benne a *Madame Réale* című tragikus hangú, szerelmes költemény felapozva.

Öngyilkossága előtt, bucsuzó leveleket írt ezzel a tartalommal:

Tartsatok meg szives emlékekben s bocsássatok meg. Hiszen én olyan nagyon sokat szenvedtem, mert igazán szerettem.

Leontin.

Végrendeletet is hagyott hátra. Benne megírja, hogy jegygyűrűjét hagyják az utján, öltöztessék fel menyasszonyi ruhájába és úgy temessék el.

Mindent megtettek. Még menyasszonyi koszorúval is övezték szép szőke fejét, mely eltakarta a halálhozó sebet a halántékon.

Feleségkölcsonzés három napra.

(Hogyan értelmezi a nép a próbaházasságot?)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 25.

Ember még nem hallott művelt államban olyan cinikus próbaházasságról, aminő a napokban történt a csongrádmegyei Dorozsmán. El se lehetne hinni ezt a házassági történetet, ha nem maga a férj járt volna ma a büntető-törvényszéken, hogy fenyítő följelentést tegyen a felesége kölcsönkérője ellen.

A dolog ott kezdődött, mikor a dorozsmai szőlőkben lakó *Habók* Antal szomet vetett a szomszédjában lakó *Márta* Albert szép, fiatal feleségére. A módos gazdának alig fért meg a szive a mellében, mikor a tüzről pattant, viruló menyecske a háza felé kacsintott. Végtére is föltette magában, hogy kieszközöl magának egy kevés boldogságot.

Elment *Márta* Alberthez, a szegény zsellérhez és előadta neki:

— Csacsi vagy te Albert. Azt hiszed, sze-

gény vagy, pedig dehogy is vagy az! Hogy lehetne szegény ember az, akinek ilyen kincseket érő felesége van? Teringettét, miesoda asszony! . . . Hallod-e te Albert! Az urak közt most divatos az a próbaházasság, hogy a feleségét valaki annak, aki nagyon áhitozik rá, hát illő szerződéssel kikölcsönzi. Látod, ha te uriasan tudnál gondolkodni, te sem huzódoznál. Ideadnád nekem az asszonyt vagy három napra, míg kissé rendbe tenné özvegyi tanyámat s megint visszakapnád s még ráadásul egy tanyaházat is adnék neked egy hold földdel. Három napig csak el tudsz lenni a feleséged nélkül s aztán elfelejted az egészséget. A magad gazdája lész . . .

Márta Albert elgondolkodott a dolgon, de nem ment még se belé. Hanem az asszony nem hagyta nyugodni.

— Látja, kend se okos ember, most nevet rá a szerencse s füget mutat neki. Hát mi az, ha maga engem három napig nem lát. Majd lát azután, meglátja az egy hold földjét is, ha kitekintget a tulajdon tanyája ablakán. S az meg nem olyan nagy dolog! . . .

Igy beszélt a menyecske, akinek már a délczeg szomszédon járt az esze. Ám *Márta* Albert egyideig még elmélkedett, végre pálinkázás közben mégis csak fölcsapott a szomszédnak.

— Jól van hát no — mondta. — Ha már az urak is szokták . . .

A szép menyecske aztán hűségesen ki is töltötte a három napot *Habók* Antalnál. Az özvegy tanya csak úgy ragyogott a boldogságtól, míg ott volt. S végre, mikor idejét kitöltötte, vidáman szaladt haza az urához.

— No édes gazdám, most már menjen kend a tanyaért, meg a földjéért. Most már kiérdemeltük ugyancsak!

At is ment *Márta* Albert, de *Habók* Antal a szeme közé nevetett.

— A tanya, meg a föld? No abból sem eszel komám.

— Ej no, ne kötődj velem — mondotta megriadva a feleségkölcsonzó férj — hiszen háromszor is kezeltünk rá.

— Az igaz, — nevetett a ravasz szomszéd — jó is volt, szép is volt, de a tanyaajándékozásból azért még sem lesz semmi. Az urak is így szoktak . . .

Márta Albert gondolkodott egy darabig, fejbe kolintsa-e az adósát, de csak meggondolta magát s ma délután megjelent a szegedi büntető-törvényszéken, hogy a ravasz szomszéd ellen fenyítő följelentést tegyen. Mivel azonban följelentésének nem tudott megfelelő formát adni, ügyvédhez utasították.

Ha *Márta* Albert csakugyan ügyvéd kezébe adja a dolgát, ez lesz az első feleségkölcsonzési bűnpör a világon.

HIREK.

— **Személyi hírek.** *Hegedűs* Sándor kereskedelemügyi miniszter ma Bécsbe utazott, honnét hosszabb üdülésre Ostendébe megy. — *Horánszky* Nándor ma több napra Rátótra utazott.

— **A romániai csángók között.** A minorita-rend főnöke, *Csák* Czirjék dr. mostanában hosszabb ideig Romániában járt, hogy a csángók viszonyait tanulmányozza. A rendfőnök több misszionáriust is helyezett el ottan. Hazatérőben *Csák* Czirjék vasárnap Nagyváradra érkezett s mint onnan írják, meglátogatta *Schlauch* Lőrincz bibornokot, ki élénken érdeklődött a csángók viszonyairól és egyáltalában a romániai katolicizmus ügyéről.

— **Aradi katonák nagygyakorlata.** Most küldték meg a városnak a 7-ik hadtest gyakorlatsi-

nak tervezetét, mely az aradi csász. és kir. 33-ik gyalogezredet is illeti.

Az ezred augusztus 3-án indul s 8-ig gyalog megy Belényes-Valányig. 23-tól 26-ig Belényes-Ujlak és Petrány között dandár-gyakorlatok lesznek, augusztus 27-től szeptember 3-ig hadosztály-gyakorlatok. Szeptember 4-től 9-ig gyalog térnek vissza Aradra.

Az aradi csász. és kir. 3-ik huszárezred július 30-án indul el a gyakorlatokra s augusztus 2-ig tartó meneteléssel Nagyikindára ér. Itt tartja augusztus 23-ig az ezredgyakorlatait, 23-tól 25-ig a dandár-gyakorlatokat. A további tervezetét még nem állapították meg, csupán a hazaérkezés van kitűzve szeptember 10-re.

— **József főherceg és a magyar zászló.** A bihar-diószegi löversenyek érdekes epizódját küldi be levelezőnk, amely mutatja, hogy a legmagyarabb főherceg a magyar nemzeti szín jogait megóvja s gondol reá. *József* főherceg kora délután kilovagolt a versenyterre, a hol a tribün el volt borítva zászlókkal, a magyar zászlónak azonban se hire, se hamva nem volt. Szemben a főherceg páholyával pedig *Nagy* Márton czukrász pavillonján rengeteg nemzeti színű lobogót lengettetta szél. A főherceg figyelmessé lett s felemlítette környezete előtt a magyar zászló hiányát. Nagy lőtásfutás lett erre s két óra tájban kicsi, de nemzeti zászló jelent meg a birói tribünön s vígan lengette a szél a piros-fehér-zöld, nekünk oly drága lobogót.

— **Belga és francia vendégek Aradon.** Két brüsszeli mérnök időzött ma Aradon: *Dubois* Alfréd és de *Somsé*, mindketten a Societé Anorajme d' Eclairage de Centre képviselői. A harmadik vendégnek érdekes neve van: *Dreyfus* Simonnak hívják s Párisból jött Aradra. A szállóban, hol lakást vett, azzal lepték meg ma egymást a pinczerek és portások, hogy *Dreyfus* Aradon van. A szenzáció azonban csak olyan volt, aminő az ilyen nyári időben terem.

— **Wenkheim gr. halálos szerencsétlensége.** Mai számunkban egy rövid távirat nyomán megirtuk, hogy *Wenkheim* Károly gróf huszáronkéntes több tiszttel lovagolván, lováról egy utszéli fára zuhant, oly szerencsétlenül, hogy halálosan megsérülve terült el a gyepen. A szerencsétlenül járt gróf, mint tudósítónk jelenti 24 éves, *gerlai* születésű, édesatyja *Wenkheim* Géza gr. főrendiházi tag, anyja pedig *des Hayes-Hulme* Eugenia. A fiatal mágnás végzetes balesete széles körben kelt részvétet.

— **Nagy tűz egy gyártelepen.** *Nagyváradról* táviratozzák: Ma hajnalban Várad-Velenczén *Moskovits* Mór és fia szeszgyár telepén óriási tűz pusztított. A löistálló padlása gyuladt ki, s a tűz a szél által elősegítve, gyorsan terjedt. A szomszédos marhaistállók is tüzet fogtak; miközben a lovak kirohantak, az ökröket pedig ki kellett vonszolni. A tüzoltóság megfeszített erővel dolgozott. Óriási veszedelemben forgott a szeszraktár, melynek fölrobbanásától lehetett tartani. Reggelig leégett kilencz istálló, melyben 85 ökör lett a lángok martalékára. Azonkívül elpusztult két raktár és egy lakóház. A kár több mint százezer korona. A gyár azért üzemben maradhat, mert a gépgyár sér tetlen.

— **A makói állapotok.** Csanádvármegye közigazgatási bizottságának a miniszterelnökhöz küldött évközi jelentése szomorú képét adja a Makó városában uralkodó közigazgatási állapotoknak. Idézzük a jelentésből a következő érdekes részt:

Sajnálattal vagyunk kénytelenek jelenteni, hogy a közigazgatás megjavítására irányított törekvések Makó városában mindeddig a kívánatos eredményre nem vezettek, minek oka egyrészt a város tagadhatatlanul

sulyos anyagi helyzetében kereshető, de másrészt a város képviselőinek megtartásában is, amennyiben a képviselő ellenzése, melyet az ügyviteli szabályzat módosítása iránt eddig tanúsított, nem menthető fel a bizalmatlankodás és az ezen alapuló ellenkezési hajlam vádjá alól, melylyel, fájdalom, anynyiszor találkozunk, ahányszor valamely felsőbb rendelkezés végrehajtásáról van szó. Már az elmúlt év közigazgatási állapotáról szerkesztett jelentésünkben is reá utaltunk a rendezett tanácsú városok közigazgatásának nagy visszáóságaira, reá utaltunk a közigazgatás nyomorúságaira, melyek annál érzékenyebbek, minél inkább növekednek a város polgárait lenyomó városi köztartozások és ebből folyólag kértük nagyméltóságodat a rendezett tanácsú városok reformjának sürgős életbeléptetésére. A lefolyt félév és Makó városa részéről ezen idő alatt tapasztaltak csak fenti kérelmünk újabb sürgető hangoztatására készítenek, mivel a mai állapotok tovább maradása esetén rendezett tanácsú városainkat elégtelen anyagi és az autonómia mai körének meg nem felelő szellemi erők folytán a romlás és a fokozatos züllesztés veszélyeinek látnók kitéve.

— Az Oppenheim bárókat elítélték. Brüsszelből telegrafálják, hogy ma ültek törvényt Oppenheim Jenő és Róbert bárók fölött, a kik a transzváli vasuti panamában vesztegetéssel és csalással vannak vádolva. Mind a kettőt egy évi börtönre ítélték.

— Több lesz a tauglich A közös hadügyi és két honvéd minisztériumban nagy tervvel foglalkoznak. E terv hivatalos czime: a hadsereg kereteinek kibővítése. Eszerint a terv szerint mindazokat a honvédszolgálatokat, melyeknek most csak három zászlóaljuk van, négy zászlóaljjal fogják kiegészíteni s e képen a honvédszolgálat tizenhatszáz új zászlóaljjal gyarapodnék. A közös hadsereg fejlesztését is egyelőre hasonló arányban tervezik. Hir szerint a honvédségnek ez a kiegészítése tulságos új kiadást nem okozna, mert minden honvédszolgálatnál már most meg van egy háboru esetén felállítandó pótzászlóaljnak nemcsak kerete, hanem teljes felszerelése és fegyverzete is. Tete-mesebb költséggel járna a honvédségre vonatkozó másik terv, melynek megvalósítását szintén előkészítik, tudniillik a honvédtüzérség szervezése. A törvényhozás elé az osztrák viszonyok miatt ezek az újítások az idén nem kerülnek s egy évre még az ujonczlétszám provizórium alapján a régi marad, de azután annál gyorsabban fogják a hadfiak számát növelni a minek természetes folyománya, hogy több lesz a tauglich.

— Athelyezett irnok. A m. kir. igazságügyminiszter Bozóky Leó borosjenői kir. járásbírói irnokot a nagyhalmágyi kir. járásbíró-sághoz helyezte át.

— Elérkezett az idő... A pénzügyminiszter erélyes hangu rendeletben tudatja a városokkal, hogy sok az adóhátralék s ez nincs rendén. Sokan még a múlt évről se fizették be az adót, az indénról pláne nem. Miután az aratás megtörtént s a termést most adják el, a miniszter kijelenti, hogy az adóhátralékok behajtására elérkezett az idő. A végrehajtások, intések sürgősen foganatosítandók, s a hátralékok behajtandók. A felelősséget is hangsúlyozza a pénzügyminiszter, a ki szeptemberben minden pénzügyigazgatóságához egy miniszteri számvevőt küld ki, hogy az megnézze, miként tettek e rendeletének eleget. Szóval megpördül a dob, a licitáció megkezdődik. Elérkezett az idő...

— Válság a püspöki uradalomban. Megirtuk, hogy Dessewffy Sándor megyés püspök uradal-

mában válság támadt. Erre vonatkozólag most a Délmagyarországi Közlöny ezeket írja: Ebből az egész hosszú lére eresztett historiából egy szó sem igaz. Volt alkalmunk ma a püspöki aulában éppen dr. Frecot Menyhért, a megyés püspök jogügyi tanácsosával beszélni, aki a hírlapi közleményeket mind koholmányoknak deklarálta. A megyés püspök most töltötte be hosszú évek után a jószágigazgatói állást Vidovich Antallal, aki eddig Békésmegyében volt gazdatiszt. Ennyi a legújabb hír a „válság“-ról. Ez talán egyeseknek „válságos hír“, de vannak bizonyára olyanok is, akik sorok közt tudnak olvasni. De tény azonban az, hogy a megyéspüspök e hó 25-én Karlsbádból hazatér, hogy a dettai új templomot felszentelje és a község fényesnek ígérkező ünnepségein résztvegyen, melyre tudvalevőleg a dettaiak küldöttségileg kérték fel Dessewffy Sándor megyés püspököt.

— Megszökött kauczió-szedelgő. Budapesten egy Arena-uti telken van felállítva a Kronau-Harten Leó történelmi sakkja, mely arról nevezetes, hogy figurái élő alakok, akik a török küzdelem korából vett ruházatokban mozognak a táblán. Az utóbbi időben rossz napok jártak erre a vállalatra; kevés volt a látogató, úgy, hogy a tulajdonos százon felüli személyzetét, kiknek mindegyike kaucziót tett le, nem tudta már fizetni. Kronau-Harten Leó látván, hogy vállalata tönkre megy, összeszedte az alkalmazottjai által deponált mintegy 20.000 forintnyi kaucziót, s azzal — mint budapesti tudósítónk késő éjjel telefonálja — Amerikába szökött. A rendőrség megtette az intézkedést a kauczió-szedelgő elcsipésére, azonban aligha lesz annak eredménye.

— Árverés az ügyészségnél. Megirtuk már, hogy 26-án, csütörtökön tartja az aradi kir. ügyészség a bünjelek és a gazdátlan, lopott jószágokra az árverést. Az ügyészség ennek i lejét reggel 8 órára tüzte ki.

— Felöltözött ember a Marosban. Nagy ijedelmet okozott tegnap a Maros partján, mikor a vízben egy teljesen felöltözött férfit vettek észre. A partról leugrott és a folyó közepe felé igyekezett, mintha öngyilkosságot akarna elkövetni. Bele is veszett volna a vízbe, ha Lóvi Márkus cipész és Plett József cipész inas utána nem ugranak és ki nem huzzák. A vízbe embert a rendőrségre vitték, hol kiderült, hogy Kovacsik Jánosnak hívják és aradi esernyős. Azt mondta, hogy nem akart öngyilkosságot elkövetni, hanem csak úgy véletlenül került a vízbe, maga sem tudja hogyan. Hamarosan megjött erre is a magyarázat: Kovacsik alaposan be volt rugva és a belső tüze számára keresett enyhülést a hűs habokban. Kevés hujja, hogy életével nem fizette meg az enyhet adó fürdőt.

— Az őrnagy halála. A besztérczei tornaegyesület tegnapelőtt a borgói havasokba kirándulást rendezett, a melyen mintegy ötszázan vettek részt, urak és hölgyek, köztük Stauber nyugalmazott őrnagy fiatal nejevel. A társaság reggel hét órakor érkezett meg a számos völgyi vasut különvonatán Borgó-Besztérczére, a honnan gyalog mentek tovább a más félorányira fekvő Gura-Repedére. A legvidámabb kedvben élvezték a pompás levegőt s a jókedvűekkel tartott Stauber őrnagy is, a ki utközben egyszerre kérte feleségét, hogy pihenjenek egy kicsit. A hatvan éves öreg ur leült egy kicsit, de rövid pihenő után fölkel, csibukra gyújtott s tovább ment tréfálkozva azon, hogy elfáradt. Lépést is tartott s a társasággal együtt érték Gura-Repedére. A mint azonban az öreg ur ott le akart telepedni, hirtelen megtáncorodott és összeesett. A kirándulók közt volt két gyógyszerész is, a kik konyakkal próbálták az öreg urat magához téríteni, de hasztalan volt minden kísérlet, az őrnagy meghalt. Hamarosan kocsit szereztek, kipárnázták zöld levéllel s úgy vitték be a városba. A kocsin ült az őrnagy felesége is, a kinek azt mondták, hogy férje elájult, a városban majd magához tér. Benn a városban meg-

állapította az orvos, hogy az őrnagy halálát napszúrás okozta.

— Izgalom egy vakhir miatt. Prágából táviratozzák: Vasárnap este 8 óra után Alt-Benatékben Pick Mórész kereskedő háza előtt csődület támadt. A tömeg, a mely vagy 300 emberből és pedig nagyjából munkásokból állott, beverte a bolt ablakait és már fosztogatásra készült, midőn a csendőrség közbelépett és az izgatott tömeget nem kis fáradsággal szétverte. Néhány rovott multu embert le is tartóztatott. A támadásra az a kósza hír adott okot, hogy Pick magához édesgette és megölte egy földművesnek tizenhárom éves fiát. A község csendőrségét meg kellett szaporítani. A csendőrségnek másnap is akadt dolga. Az izgalom csak akkor csillapodott le, mikor kiderült, hogy a nyomavesztett fiu a szülei elől Ciltába szökött és nincs semmi baja.

— Eltolonczolt munkások. A budapesti rendőrség ma 20 építőmunkást kísért be a főkapitánysághoz. Az ország minden vidékéről való emberek ezek, a kik munkát kerestek, de nem kaptak. A rendőrség hazatolonczoltatta őket illetőségi helyükre.

— A felbőszített elefánt. Veronából telegrafálják: Az Albrecht-féle állatsereglet most készül a városból eltávozni. Mielőtt az állatokat vasutra vitték volna, Vojtek felügyelő elvezette a menaszeria két elefántját egy kuthoz, hogy megitassa. Egy Tassoni nevű ember, ki a kut mellett állt, kenyeret kínált az elefántnak, de mielőtt azt az elefánt ormányával elérte volna, a kenyeret elkapta előle. Az elefánt erre megdühödött s ormányával fölemelte Tassont, a földhöz vágta és rátaposott. Tassoni halva maradt a földön.

— Örült a tolonczházban. Említést tettünk már arról a tébolyodott kolozsvári emberről, Dominik Istvánról, a ki örülesi rohamai alkalmával milliomosnak képzelet magát. Meglátogatta két ízben az adóhivatalt, majd Bartók püspöknél is tiszteletét tette, s mindannyiszor hivatkozott arra a sok pénzre, mely jogos tulajdonát képezi. A szegény Dominik bolygásaira a rendőrség is figyelmes lett, mely aztán befogta és a tolonczházba szállította. Előbb azonban a hatósági orvosok konstatálták róla, hogy közveszélyes beteg s így került ideiglenesen a dolgozóházba, hol elakarták venni tőle az általa „utalványoknak“ nevezett, különféle értéktelen papirdarabokat, melyek a képzelet milliók alapjaként szerepelnek. Mikor a szerencsétlen tébolyodott látta, hogy megfosztják egyetlen vagyonától, vérbeforgó szemekkel rohant rá megbántóira s egy keze ügyébe eső fejszével akarta megölni őket. Hamarosan ártalmatlanná tették, s most szigorubb felügyelet alatt tartják, addig, míg egy örült-intézetbe lehet szállítani.

— A „felesleges“ őrmester. Szép dolog az a bátorság, szép különösen akkor, mikor nemcsak üres szavakban, hanem tettekben nyilvánul. És legyünk őszinték és valljuk be, hogy többször esik az meg szóval, mint cselekedetben. Éppen azért említésre méltó annak az olasz katonának az esete, akit sehogysem akartak elvinni a Kinába induló ezreddel, hujába könyörgött és aki aztán titokban a hajóra lopódzott és ott elrejtőzött. Mikor aztán a hajó a sik tengeren ringott, megszámlálták a legénységet és rájöttek, hogy egygyel több katonára van a hajón, mint amennyi Nápolyból elindult. Kiderítették, hogy egy őrmester a „felesleges“, kinek abbéli kérését, hogy a csapattal Kinába mehessen, visszautasították, titokban a hajóra lopódzott és csak a sik tengeren jelentkezett, mikor már nem volt rá mód, hogy Olaszországba visszaszállítsák. Mikor a dolog kiderült, megkérdezték, hogy miért rohan vakon a biztos halálba.

— Hábcrut akarok látni és le akarok lőni egy pár kinait, hogy boszut álljak az idegenek halálán.

És szemei felragyogtak e szavaknál, kezei

ökölbe szorultak és szinte leritt arczáról a boszu érzete, mely oly nagy bátorságot öntött belé.

— **Meggyilkolt asszony.** Egy *Istovics* nevű napszámos, mint Belgrádból telegrafálják, meggyilkolta *Tucsek* Jerit, egy hortár feleségét, a miért az a reábizott pénzről nem tudott elszámolni. A gyilkos megszökött.

— **Felrobbant viharágyu.** Egy *zágrábi* távirat nagy katasztrófáról ad hírt. Kudjevóban viharágyuval akartak kísérletet tenni, miközben egy ember pájából a tűz kiesett és attól a puskapor felrobbant. *Egy ember rögtön meghalt*, többen súlyosan megsérültek.

— **Vasuti szerencsétlenség.** Dortmundból jelentik: Az éjjel 2 órakor a kameni állomáson egy gyorsvonat összeütközött egy ott álló tehervonattal. A gyorsvonat mozdonyvezetője és fűtője súlyosan megsérült, a vonatvezető, a málhamester és öt utas könnyű sérülést szenvedett. Az anyagi kár is nagy.

— **Akasztás játékból.** A vásárhelyi tanyák között ismét egy olyan eset történt, aminőre vén emberek sem emlékeznek. Az egyik tanyában ugyanis, amint ezt a tanyabeliek előadják, a gyermekek játszottak az udvaron s a sok hancurozás közben az jutott az eszükbe, hogy akasztást játszanak. Előkerítettek tehát valahonnan egy csomó erős madzagot s abból hurkot kötve, azt ráerősítették a harmadfél éves *Daru* Jánoska nyakára s addig próbálták vele az akasztást, míg a szerencsétlen gyermek nagy kínok közt megfuladt. Akkor aztán a többi gyermek megijedve, nagy sikoltozással futott a szülőkhöz s beszélték el, hogy kis testvérjük játék közben meghalt. A szerencsétlen játék áldozatát a városi kórházba szállították, hol a rendőrség jelenlétében fölboncolták.

— **A hiúság halottja.** Temesvári levelezőnk egy gyermek öngyilkosságáról ad hírt. A tizen-négy éves *Adám* Miklós kereskedőinas, a ki *Schrott*mayer üzletében volt alkalmazva, tegnap délelőtt gazdája házában padlásán felakasztotta magát. A mostoha természet rut külsővel sujtotta a szegény fiút, a kit vörös hajáért és erősen szeplős arczáért társai örökösen gunyoltak. Ezt annyira szívére vette az érzékeny gyerek, hogy eltökélte magát megválni az élettől. Szándékát tegnap sikerült is végrehajtania. Csak holtbélét találták meg a keresésére indult útleltelők. Az öngyilkos inas szobájában a hajfestőszereknek, szépítő kenőcsöknek és arzomádéknak egész halmazát találták; az asztal fiókban négyszáznál több receptje hevert a szépítőszerek készítésének, valamint egész gyűjteménye a kosmetikai szereket ajánló újsághirdetéseknak. A boldogtalan gyereket ma temették.

— **Nagy tüzek.** Egerből táviratozzák, hogy a marostői uradalomban ma tűz támadt, mely hatszáz kereszt buzát, igen sok szalmát és egy cséplőgépet elhamvasztott. A tűz vigyázatlanságból eredt. — **Nagybecskerekről** jelentik: Az Idvorszuntin óriási szélben nagy tűz ütött ki. Leégett sok lakóház és melléképület, huszonegy ló bent veszett az égő istállóban.

— **Meglopták alvás közben.** Egy glogováci czipész, *Aradon* járván, a nagy meleg ellen a Baross-park mezei árnyékban keresett nyugalmas és elaludt. A nála lévő bőröket maga mellé tette, s a táskájára, melyben pénzt tartott, ráfeküdt. Mikor felébredett, a bőrök nem voltak sehol, valaki, míg aludt, ellopta. A táskát azonban megtalálta.

— **Gyilkos leány.** Vértfogasztó gyilkosságot jelent oroszlámosi tudósítónk távirata. Egy tizenhét éves aratóleány, aki az aratás óta tiltott viszonyban él egy oroszlámosi legénynyel, napát, mert az neki nem adott kenyeret, agyonütötte. A leány, akit *Mészáros* Rózának hívnak, reggel odaszólt a szeretőjének. *Varga* Mihálynak öreg édesanyjához, hogy adjon neki kenyeret reggelire. Mivel a leány előző nap nem volt napszámában, a kérését a napa nem teljesítette, amire a leány annyira dühbe jött,

hogy az öreg asszonyt doronggal agyonverte. A leányt a csendőrség elfogta s kihallgatta. A köszívű leány fölháborító közönnnyel beszél a gyilkosságról.

— **Katonazene a parkban.** A helybeli cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara holnap, *csütörtökön* este 6 órától 8 óráig a Baross-parkban nagy hangversenyt rendez.

— **Szegények ovossága.** A szegény betegek számára az országos betegápolási alap terhére való orvosság rendelkezéséről szóló orvosi recepték és az ezekről készült patika-számlák fölterjesztése tárgyában a belügyminiszter rendeletet adott ki. Eszerint a recepteket és az ezekre vonatkozó számlákat minden negyedév végével föl kell terjeszteni a belügyminiszteriumhoz, még pedig az országos betegápolási alapot illetőket együttesen, külön kimutatással. Mint-hogy pedig több gyógyszerész késedelmesen mutatta be számláit, föl hívja a miniszter a törvényhatóságot, hogy csak azokat a recepteket és számlákat terjessze föl egyszerre, amelyek az évnegyed első hónapjának 15-éig mutattak be, a többit a következő évnegyedben lehet csak fölterjeszteni. Minden számlát kelettel és a beérkezés idejének a megjelölésével kell ellátni.

— **Agyonlőtt csempész.** Borzasztó vérengzés történt tegnap a Csáktornya és Dráva-Vásárhely között levő utvonalon. *Krinka* János pénzügyőri fölgyázó, *Zalanka* József és *Szintur* András pénzügyőrökkel a rendes portyázásra indult, mely alkalommal tervbe vették, hogy átvizsgálják a Csáktornya közelében lévő kőbányát is, ahol olasz munkások szoktak dolgozni s akik állandóan üzik a csempészetet. A bánya átvizsgálása alkalmával találtak is külföldi dohányt, továbbá 10.000 darab cigarettát és nagymennyiségű szivarokat. Az olaszok nem ellenkeztek, mikor a pénzügyőrök ezeket a csempészett árukat összeszedték, sőt aláírták a felvett jegyzőkönyvet is, úgy, hogy a pénzügyőrök mitsem sejtve, nyugodtan távoztak a bányából Csáktornya felé. A mint a bányából az erdőn kifelé haladtak, egyszerre néhány olasz munkás termett előttük s dorongokkal felfegyverkezve megtámadták a pénzügyőröket; ezek a hirtelen támadás elől visszafelé akartak menekülni, de alig haladtak pár száz lépést, itt is olasz munkások állták útjukat. Erre a pénzügyőrök *fegyverüket vették* elő és eleintén a levegőbe löttek, hogy a támadókat eljesszék. Ez azonban nem használt semmit, mert az olaszok megrohanták a pénzügyőröket, kik ekkor már *közibük löttek a támadóknak és két olaszt súlyosan megsebesítettek*, egy *Munctio* nevű olaszt pedig *agyonlőtték*. A megtámadott pénzügyőrök közül *Krinka* János fölgyázót és *Szintur* András vigyázót annyira összeverték, hogy *életben maradásukhoz nincs remény*. *Zalanka*nak sikerült elmenekülni s ez értesítette a csáktornyai csendőrséget, mely rögtön kivonult a helyszínére és a vérengző olaszokat, szám szerint tizeonyolczat, letartóztatták.

— **Lelkeflen munkásügynök.** A Dunagőzhajózási Társulat pécsi bányagazgatóságát a múlt hét folyamán magánlevél útján arról értesítették, hogy Heeren bányából (Westfaliából) egy *Schütter* nevű ügynök gyakran jött át Magyarországra és mézes ígéretekkel Németországba csábít magyar munkásokat, akik lépre mennek a lelkeflen csábitónak és ki is mennek Németországba. Ott azonban igen silány, vagy egyáltalában semmi keresetnek sem jutnak. A múlt héten ismét e célból utazott, mint azt a levél írója írja. Budapestről Dombóvárra. Figyelmeztette tehát a pécsi bányagazgatóságot, hogy ezt a derék urat tartóztassák le. A bányagazgatóság erről azonnal jelentést tett a csendőrpáncsnokságnak, amey aztán dombóvári szolgabírószágot is értesítette a dologról. A feljelentés szerint *Schütter*nek hétfőn kellett Dombóváron keresztül utaznia. *Nagy* István főszolgabíró rögtön intézkedést tett a bűnös ember kézrekerítése ügyében. Ő maga néhány csendőrrel az új-dombóvári állomásra, *Reich* Oszkár szol-

gabíró pedig az ó-dombóvári állomásra ment. Új-Dombóvárért kérdőre is fogtak egy bányahivatalnoknak látszó embert, aki a hiányos szeméyleírásához is hasonlított, aki azonban igazolni tudta magát és rögtön el is lett bocsátva. Még egy gyanús utas tűnt fel Ó-Dombóvár állomáson. A további nyomozás azonban feleslegessé vált, mert időközben elfogták a keresett ügynököt Szászvár állomáson, a honnan csendőrfedezet mellett a sásdi szolgabírószághoz lett be-kisérve.

— **Előnyös vételek** és nagy készletei folytán még mindig képes a bőr árucikkeket a régi olcsó árakon adni — *Porter* Vilmos koronás áruháza Aradon a Központi szálloda épületében. Ezen áruház áradu-raktára pompásan fel van szerelve a leg-elegánsabb és legdivatosabb cikkekkel úgy hölgyek, mint férfiak számára.

— **Magyar név.** *Weinberger* Márton *aradi* csendőr nevet belügyminiszteri engedéllyel „Balázs“-ra változtatta.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Sándor király menyasszonya.

— Belgrádi levél. —

Molnár Márton ismert budapesti hírlapíró leutazott Belgrádba, hogy az ifju szerb király eljegyzése által megteremtett helyzetről, a király menyasszonyáról és a Belgrádban uralkodó hangulatról saját megfigyelései alapján számoljon be. Utjáról a következőket írja:

Belgrád, július 24.

Egy földszintes sárga házban, két percznyire a palota hátsó kapujától lakik *Masinné* asszony, a király arája. Diszörség áll a kapu előtt és mikor ma tizenegykor odaértem. éppen elzárták az egész utcát. Lovas csendőrök kordonján át várták a fiatal uralkodót. Negyedóra mulva robogott ki fogatja a palota kertjéből az alig kétezer lépésnyi utra és körül zárták a lovasok a széles hintót. Látogatóba és reggelire ment a király a menyasszonyához.

Szürke nyári ruhában volt. Szalmakalapját szivesen lengette ama kevesek felé, kik az utcasarkokon némán köszöntötték. Mikor a sárga házhoz értek, egyik selyemfüggönyös ablakban három nő jelent meg: két fiatal szőke leány és egy barna asszony, *Masinné* és nővérei. A menyasszony gyöngéden mosolygott. Sápadt, érdekes szép arczán nyomát sem látiam a hervadásnak; amit híreszteltek, nem igaz. Szerbia jövődi királynéja friss, üdén bájos asszony. Harminczhat esztendeje szerencsésen röpült el fölötte. Huszonötnek sem mondaná az ember. Nem is csoda. Korán lett asszony és korán jutott özvegységre. Tizenhat éves volt, mikor nőül vette *Masin* bányász nőt, *Milán* egykori megtelepedett cseh bányásznak hódító külsejű fia. Husz esztendősen menyecske korában ragadta el tőle egy véletlen baleset urát, kit nagyon szeretett, annyira, hogy mostanáig, tizenhat évig viselt érte özvegységet.

Új szerelme a király anyjának bizalmas körében ébredt. *Natália* az egykoru népszerű belgrádi prefektus fölöttebb rokonszenves leányát az özvegység második évében maga mellé vette s *Masinné* nemcsak udvarhölgye, de kedves bizalmasa lett. *Masin* kapitány, az özvegység sógora, akkoriban mint gárdatiszt szolgált s nejevel együtt nem egyszer voltak a királyi családdal családias együttlében. *Natália* az időben hidegült el férjétől s, ez a kis kör megosztotta vele szomorúságát.

Amikor a válás hírére *Natália* 1888-ban Wiesbadenbe menekült, a fiával együtt követte őt *Masin* Draga is. Bár *Milán* levélben értesítette az udvarhölgyet, hogy árt magának és

árt egész családjának, ha a királynét ott nem hagyja. Masinné erélyesen felelt Milánnak. Azt válaszolta, hogy önként szegődött a királyné mellé s parancsot csak tőle fogad el.

A wiesbadeni kiutasítás után is Natália mellett maradt és ment vele szomorú bujdosásába. Ez a ragaszkodás és a meleg barátság, amely Natáliát az özvegyhez fűzte, már akkor mély szimpátiát keltett *Sándorban*, aki amugy is minden politika és ármány ellenére mindig anyja felé hajolt. Aztán meg Natália annyi sokszor emlegette, hogy Masinné micsoda jó lélek és milyen tökéletes teremtés, hogy fiában ébren maradt a rokonszenv és lassanként még mélyebb érzéssé erősödött.

Mikor most négy éve a *Szimics*-kabinet idejében utoljára meglátogatta anyját, föllobbant a szive és akkor lett rabja igazán a husz esztendő király a harminczas asszonynak. — Masinné gyakrabban kezdett hazajárni Belgrádba és végre egészen itthon maradt. Másfél éve, hogy leköszönt udvarhölgyi tisztéről, de Natáliának változatlanul megmaradt szeretetében. Sőt mondják, hogy Natália rég tudott fia érzéséről. Maga Masinné tudatta vele állandó levelezésben, a készülő házasság fejleményeit.

A király kegye ugyan rég óta nem volt titok, de való igaz, hogy erre a fordulatra nem számított senki. Suttogtak, beszéltek, észrevehető volt, hogy a király az egész Masin családot kedveli. A sógort: *Masin* kapitányt előbb követték nevezte ki, aztán a népek kiváló gyülekezetébe, a hágai békegyülésre őt küldte ki Szerbia képviselőjének.

Masin Draga az udvarnál is sűrűn megfordult estélyeken, fogadások alkalmával sógora és egyik bizalmas barátnője társaságában volt bejáratos. Ez a bizalmasa magyar mágnásasszony: *Waecker-Gothe* báró német követ neje: *Pejacsevich* Leona grófnő, aki szemben levő palotájából most is sűrűn jár még át a kis sárga házba. Most fejlődött és érett meg a király terve. Magának tartotta az utolsó percig, ami kor most szombaton elhatározta a döntő lépést. Hisz tudjuk, hogy nagy volt az ámulás.

Gyorgyevics miniszterelnök épen utban volt Páris felé, amikor megsürgönyözték neki. Lu zernben érte a távirat s onnan küldte menten a lemondását, bár vele ment az egész kormány sőt tüstént a hivatalát is árván hagyta mind. Nem mindnyájan voltak a házasság ellen. *Zsivanovics* és *Stefanovics* miniszterek nyíltan mellette szóltak, *Petrovics* hallgatott, de tüstént nem mondott ellent.

A miniszterelnök-jelöltek egyre járnak ki a palotába. Azt írta némelyik lap, hogy *Nikolajevics* szvetozár egykori érdemes miniszterelnök is ott járt már a konakban. Ez téves. Nikolajevics öt nap óta Pozsegában van s este jön meg csak, tehát az is szóbeszéd, hogy a királynak a dinasztia végét jósolta volna. Nem tette ezt sem ő, sem más. Ha ellenzik némelyek, azért teszik, mert herczegkisasszonyt várnak a konakba, nem polgárlányt. Ne tessék azt hinni, hogy Belgrád forrong. Dehogy, csönd van itt. Az emberek nem is igen törnek magukat ama sárga ház felé. A hivatalos Belgrád fáklyás szerenádöt tervez estére.

Igy a távirón át és az első impressziók hatása alatt bajos volna a hangulatnak teljes képét adni, de ennyiben összefoglalható: *többen vannak a házasság mellett, mint ellene* s akik ellene vannak, azok is csak csöndben háborognak. *Milán* délutánig még nem érkezett meg. Lehet, hogy személyes beavatkozása egy kis zavart okoz majd. Tartanak is ettől. Hiszen ez a házasság, amelyben különben aligha változtatnak, neki és pártjának bukását jelenti. Sőt

egykori hívei közül is a király pártján van már néhány. *Innocenz* patriárka, akinek Sándor a véleményét kérte, maga is ezt mondta:

— *Azt szeretjük mi is, akit te szeretsz.*

S a barna asszonynak ő teszi majd fejére a koronát nemsokára, a mi időszámításunk szerint augusztus tizenötödikén. Addig pedig mindennap délben megjelenik lovascsendőrei közt a király hintaja s a felséges vőlegény leszáll. Szerelmesen köszön az ablak felé, füttyent remek barna doggjának s a szűk lépcsőn át besiet Masinnéhoz reggelizni.

TÖRVENYKEZES.

§ **Pénzhamisítók.** *Kovács* Demeter, *Hans* Grigor és *Hans* Arzen hosszú ideig ezüstforintosokat gyártottak. *Kovács* Demeter készítette a gépet, a két *Hans* meg a pénzt. Ugyancsak ők hozták forgalomba a hamis forintosokat. Egy alkalommal aztán megcsípték őket s *hatszáznegyvenegy* darab ezüst forintost találtak náluk. A budapesti törvényszék *Kovács* Demetert *másfél évi*, *Hans* Grigort és *Hans* Arzent egyenkint 9—9 hónapra ítélte. Ezt az ítéletet a kir. ítélőtábla, és *Szentimrey* Jenő előadása mellett ma a kir. kuria is megerősítette.

§ **Háboru a Zion együletben.** Nagy megütközést keltett a budapesti Zion egyület tagjai között *Kalmár* Lajos együleti tagnak a legutóbbi közgyűlésen tett leleplezése. Hosszabb beszédben szemére hányta az igazgatóságnak, hogy az egyület vagyonát maga emészti fel kezelési költsége. *Schlesinger* Ignác ügyvezető igazgatót pedig azzal vádolta, hogy *Antal* Gyulát, az előbbi igazgatót csak azért turta ki állásából, hogy ezt maga foglalhassa el. A nyilvánosan elhangzott rágalmak megtorlása végett *Kalmár* ellen rágalmazási pört indított *Schlesinger* igazgató. Ezt az ügyet ma tárgyalta a büntető járásbírósnál *Követhi* dr. albiró. — A tárgyaláson a vádlott kijelentette, hogy kész állításait beigazolni. Erre azonban nem került a sor, mert a panaszos megtudva azt, hogy az adatokat a vádlott *Kalmár* Lajos az előbbi vezérigazgatótól, *Antal* Gyulától kapta, visszavonta panaszát, mire a tárgyaló bíró a további eljárást beszüntette.

NAPIREND.

Július 26. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Anna asszony. — Protestáns naptár: Anna asszony. — Görög-kelti naptár (július 13.): Gábor főangyal. — A nap két 4 óra 15 perczkor, nyugszik 7 óra 25 perczkor. — A hold két 4 óra 13 perczkor, nyugszik 6 óra 57 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 761.5 milliméter, délután 2 órakor 761.6 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor $9^{\circ} + 19.0$, délután 2 órakor $9^{\circ} + 28.9$. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor EN. 2, délután 2 órakor N. 5. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, délután 2 órakor félderült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm.

Időjósítás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Derült, száraz, hőemelkedés.

Szabadságharozó emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, I-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig. Helyiség: Ereklie-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Schreyer Harry hangszerkiállítása (Szabadságtér 21.) Nyitva naponta délelőtt 10—12 óráig, délután 3—7 óráig. Bemenet szabad.

Július 28. Jegyzőválasztás Medgyes-Egyházán.

Július 30. Aradmegye évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Augusztus 15. Tisztiorvosválasztás Eleken.

Szeptember 12—13. Országos pinczergyűlés Aradon.

Vigalmi naptár:

Augusztus 4. Az új-arad-zsigmondházi egyesült önkéntes tüzoltó-egylet táncvigalma (Martini-vendéglő.)

Augusztus 12. Az aradi kereskedők körének népnünce-pélye (Városliget.)

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Fizetéskeptelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéskeptelenségeket jelenti: *Zommer* Károly, *Szatmár*. — *Rösler* Ferencz, *Fogarás*. — *Grün* Dezső, *Kis-Várda*. — *Goldberger* Adolf, *Budapest*. — *Balogh* Nepomuk János, *Valkó*.

— *Hutyka* György, *Zólyom-Szt.-András*. — *Hazai* Adolf, *S.-A.-Ujhely*. — és *Zeisler* Rudolf, *Várpalota*.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, július 25.

Délitőzsde. Auzakinálat kielégítő, vételkedv jó. Szilárd iránzat mellett 25.000 métermázsza került forgalomba, 5 fillérrel magasabb árákon. Egyéb gabonaműek közül rozs szilárd, tengeri igen szilárd, a többi forgalom nélkül. Időjárás szép, meleg.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.65—7.67
Rozs októberre	6.75—6.76
Zab októberre	5.21—5.23
Tengeri júliusra	6.22—6.24
Tengeri augusztusra	6.—6.02
Tengeri 1901. májusra	4.82—4.84
Repcze augusztusra	13.45—

Zárul 4 órakor:

Buza októberre	7.76—7.80
Rozs októberre	6.78—6.79
Zab októberre	5.20—5.21
Tengeri júliusra	—
Tengeri augusztusra	6.01—6.03
Tengeri 1901. májusra	4.87—4.88
Repcze augusztusra	—

Zárul 4 órakor:

Osztrák hitelrészvény	671.50
Magyar hitelrészvény	692.—
Leszámitolóbank részvény	453.—
Ríma-Murányi vasmű részvény	518.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	661.—
Közuti vasút	606.—
Városi villamos vasút részvény	290.—

S z e s z ű z l e t.

— Július 25. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter $\frac{1}{100}$ béleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslák 11 korona métermázsánként.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

V. L. Arad. A költészet himes berkei soha sem teremnek önnek babérokat. Maradjon csak a kereskedelmi pályán, a hol nagyobb sikerei lehetnek, a versírást pedig bizza hozzáértő emberekre. Ezt a jó tanácsot fogadja „honorarium” gyanánt; mással nem szolgálhatunk. A küldött levélbélyeg rendelkezésére áll.

N. N. Arad. Nem vagyunk abban a helyzetben, hogy *Colomanus* kilitét elaruljuk. A párisi levelek szellemes írója megakarja őrizni az inkognitóját.

S. K. Arad. Legyen szerencsénk bent a szerkesztőségben. Ezt az ügyet írásban nehéz volna elintézni.

REGENY-CSARNOK.

Modern Ophélie.

— Regény. —

Fordította: **Liptai Imre.** [13]

(Folytatás.)

HATODIK FEJEZET.

A próba véget ért és e rendező és *Wal-kowszky*, — kezeikben egy-egy „Hamlet”, példánnyal, azzal voltak elfoglalva, hogy kijegyezzék a szükséges kellekeket a dráma előadásához.

A kastély összes vendégei helyet foglaltak lassanként a színházban. *Aglaé* herczegnő *Iwanowna* Zsófiával, ott ült az első sorban, mellettük a lerázhatatlan *Ziablin*. *Lina*, kezében a szerepével, előltük állt. *Gundurów* pedig ijedten tapasztalta, hogy a nénye is ott van, akinek a jelenléte nagyon szégyellőssé tette.

— *Sergius*, — szól most *Larion* herczeg, a nézőknek háttal állva és egy könyvben lapozgatva. — beleegyeznek, hogy némi húzásokat tegyünk itt?

— Szabad tudnom milyeneket? — kérdé a fiatal ember a herczeghez közeledve, miáltal az általános figyelem reá irányult.

— Azt hosszabban meg kellene beszélni, — válaszolt a herczeg. De mindenekelőtt arra kérném hogy legyen meggyőződve arról a nagy tiszteléről és csodálatról, melylyel e mű iránt viseltetem. Elhíheti, hogy nem merészkedném, egy betűt sem abból kitörülni, ha ezt már Poluvoi meg nem tette volna előttem. De ezenkívül egy sokkal nagyobb tekintélyre is utalhatok, a Goethe támogatására.

— Geothéjére?

— Igen. A napokban ismét elolvastam nemcsak a tragédiát, hanem mindent, amit erről a „Wilhelm Meister“ mond.

— Larion valódi tudós, mindent tud, — jegyzé meg a herczegnő egy sóhajtással Iwanowának.

— Hát ki fogja a szellemet játszani? — kérde Walkowszki igatottan Ásanintól, miközben a rendezővel a rivaldákhöz közeledett.

— Nincs még kiosztva a szerep?

— Szó sincs róla? — kiáltott a „fanatikus“ magán kívül. Te természetesen adod a nagy urat és nem gondolsz semmire sem.

— Csak ne dörögj öreg, majd elintézzük — és a nézőtér felé fordulva, lekiáltott: Uraim, ki nek volna kedve Hamlet apja szellemének a szerepét elvállalni.

— Látja, ez egy magának való szerep volna! — kiáltott Olga egy mellette álló fiatal emberre, akinek magatartása elárulta, hogy valamilyen tiszti is volt.

— Hogy gondolja? — kérde főlegyenesedve Székén.

— Azt mondtam, hogy ön elvállalhatná a szellem szerepét.

— Azt hiszi, hogy megfelelő volnék?

— Okvetlen. Hiányzanak ugyan önnél az Apolló fürtök, de ahelyett ott van a Mars tekintet... Mars ugyanis a háboru istene volt, amint talán tudja is.

— Természetes, hogy tudom. Ezt már a kadet-iskolában tanultam.

Rautzew százados csak rövid ideje, hogy kilépett a hadseregből. Hála egy nagybátyjától öröklött vagyonának, a szegény gyalogos tiszt Difritski környékén a legnagyobb földbirtok ura lett. Olga szép szemei ő rá is hatással voltak és így gyakran otthagya a birtokát, hogy nyomában lehessen a leányának. Már korán reggel Szitzkoe-be érkezett és bemutatkozott, mint az új szomszéd:

— Be van most minden szerep töltve?!

— kiáltott Asanin. Helyes. Akkor kérem uraim, sziveskedjenek idefáradni azok, akik az első jelenetben foglalkozva vannak... Kérem a kezét Feodorowna... Hamlet, Polonius az udvarnag legyen szives jöjjön föl.

Akulin az első pillanatban, hogy a királyi pár kíséretében bevonult a színpadra, perfekt színésznek mutatkozott, mert azok közé a csodálatos egyéniségű emberek közé tartozott, akik teljesen beleélik magukat abba a szerepbe, melyet interpretálniuk kell. Habár még nem tudta a szerepét és többször a füzetiébe kellett néznie, de már kifogástalanul játszott. Arcának minden mozdulata, taglejtései, teljes összhangban voltak szavaival. Tetőtől-talpig komikus volt, anélkül, hogy a kellő határokat túllépte volna. Már első perczen megnyerte a közönséget, amely kaczagott rajta és tapsokkal jutalmazta. Walkowszki uszott a gyönyörűségben. Egy kulissza mögé bujva figyelte a jelenetet, de nem tudta tovább elfojtani a csodálkozását, hanem odarohant a rendőrtisztviselőhöz, akit nem is ismert, megragadta a vállait és végtelen elragadtatásban rákiáltott: „Az ördegbe, milyen pompásan játszol.“

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Julius 25. —

Fehér Kereszt szálloda. Sohát Gusztáv utazó Bécs. — Rosenberg Mór utazó Beocsin. — Gross Sándor utazó Budapest. — Kövlinger Antal hivatalnok és családja Szolnok. — Meinhold Hubert mérnök Temesvár. — Fränkl József utazó Budapest. — Róth Antal utazó Budapest. — Benedek Ede utazó Budapest. — Hass Jenő vállalkozó Körösbánya. — Redl József kereskedő Temesvár. — Dr. Goldsinger J. ügyvéd Vásárhely. — Ludvigs János utazó Berlin. — Kövér Pál festőművész Makó. — Hartman József utazó Bécs. — Langer Henrik utazó Drezda. — Faly Brunó utazó Ham-

burg. — Klein Manó utazó Budapest. — Grünberg Gyula utazó Prága.

Vass szálloda. Vajda Béla utazó Bécs. — Tisch Alfréd utazó Bécs. — Bárdos Béla utazó Budapest. — Kaufman Adolf utazó Berlin. — Berger József utazó Bécs. — Tischler Dávid utazó Szatmár. — Kohn Samu vendéglős Brád. — Kohn Mór kereskedő Zalatna. — Vavricskó József utazó Bécs. — Bernfeld C. M. utazó Bécs. — Klein Miksa utazó Budapest. — Martonos Béla magánzó Ujvidék. — Nika János jegyző Taucz. — Békeffy Dezső állatorvos Csermő. — Habbe Herman szerelő Braunschweig.

Központi szálloda. Kéry Zoltán gazdatiszt Debreczen. — Sziver Elemér becső Kolozsvár. — Dr. Darkó József orvos Abrudbánya. — Dreyfus Simon utazó Páris. — Karabás Döme jegyző Batta. — Schvarcz Pál építőmester Budapest. — Dubois Alfréd mérnök Brüsszel. — Kohn Ferenc kereskedő M.-Illye. — Frauca Lajos birtokos M.-Brettye. — Weisz Gábor gyáros N.-Várad. — Berger Ignác kereskedő Görgény-Szt.-Imre.

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

Vass Géza.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 8.48
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsin délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnág este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 8.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 6.45	Személyvonat reggel 8.53
Személyvonat d. u. 4.25	Vegyesvonat este 6.50
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borossebesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borossebesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

Aradi nyári szinkör.

Csütörtökön, 1900. évi július hó 26-án:

A becsstelének.

Az olasz állami díjjal jutalmazott sziumú 3 felvonásban.
Irtá: Gerelamo Ravetta. Fordította: Radó Antal.

SZEMÉLYEK:

Moretti Carlo Gaál Gyula.	Orlandi . . . Mezei Péter.
Moretti Ellsa Angyal Ilka.	Teresa . . . Turi M.
De Fornarisne Kalocsá R.	Giovani . . . Czako V.
Sigismondí . Fenyéri Mór.	Serafino . . . Szadai F.

Kezdeté 8 órakor.

NYILTTÉR.*

Nyilatkozat.

Schiffer Mátyás és Beck Adolf, mint a „Schiffer és Beck cég tagjai, az Arad és Vidéke 171. számához mellékletként öngigazolásuk végett egy közleményt bocsájtottak a közönség elé, melylyel a terhükre rótt borhamisítási ügyükben magukat a nyilvánosság előtt tisztázni akarják. Ezen törekvésök ellen nem volna semmi kifogásom, ha célzatosan személyemre vonatkozólag oly kitételrel nem élnének, melylyel engemet mint vétkezt igyekeznek feltüntetni, és az ítélet sulya alatt reájuk és családjukra nehezült csapást egyenesen az én személyem s ezzel az én családomra igyekeznek áthárítani. Ezen eljárásukat tiszta önérzettel itt a

* Az ezen rovat alatti közlöttekért nem vállal felelőséget a szerk

nyilvánosság előtt visszautasítom és rágalomnak nyilvánítom.

Ugyanis az „Igazságot kérek“ közlemény közvetlen kapcsolatba hozott cikkkirók ügyében benyújtott és a lap utján közölt felelőzés indokaival, mely célzatosan sérti személyemet. „Schiffer és Beck“ állítják, hogy a kifogásolt borokat 1895—6-ban Gyulán tölem vásárolták, tehát a borok hamis minőségéért engemet érne a felelősség; panasolják továbbá, hogy én a büntetéstől menekültem és ők ártatlanul szenvednek. Talán elégséges volna hivatkoznom arra, hogy a hatóságok részéről teljesített vizsgálat és kiderített tényállás eredménye volt az, hogy semmi bajom sem történt. Végtére is engemet senki sem tarthat oly protekciós egyénnek, hogy személyem sulyt nyomna az igazságszolgáltatás mérlegében?

Nézetem szerint illet bármikép sem lehet feltételezni, s midőn a cikkkirók alaptalan gyanúsításnak tesznek ki, kénytelen vagyok az igazsághoz hiven nyilatkozni, hogy ők 1895/6-ban nem tölem vásárolták Gyulán a kérdéses kerti bokrokat, hanem közvetlenül a termelőktől.

Tényleg azon időben Gyulán én nagymennyiségű borvételeket eszközöltem s azon ajánlatot tettem a cikkkiróknak, hogy a borok egy részét vegyék ők át közvetlenül a termelőktől, s miután minden hektoliter után 50 kr. bevásárlási díjat adtak, én nekik a vételt átengedtem. Tehát ők közvetlenül a termelőktől vették át a kérdéses borokat. Ily viszonyok között érteni lehet, hogy ellenem miért lett az eljárás beszüntetve s hogy árnyéka sem férhet hozzá, mintha én a borhamisítás dolgában ludas lennék.

Meg kell végre jegyeznem, hogy „Schiffer és Beck“ Fakerten és Szentleányfalván is nagyobb bormennyiséget vásároltak be, továbbá, hogy a borvásárlás idejétől a vizsgálat megkezdéséig csaknem 3 év telt el. Az ügy ily állásában, mint az iratok támogatnak, részemről a vitát befejezettel nyilvánítom. Személyemet ért sérelmekért az ügyet a kir. törvényszék elé viszem.

Wechsler Ede.

NŐIZENEKAR.

KÁNYA GÉZA

sör-csarnokának kerti helyiségében

KRAMBERGER PAULA

vezetése alatt álló s 9 tagból szervezett

nőizenekara

ma és a következő napokon

HANGVERSENYT

rendez válogatott műsorral.

A nagyjérdemű közönség becses pártfogását kéri

Kiváló tisztelettel:

KÁNYA GÉZA,
vendéglő-tulajdonos.

Kezdeté 8 órakor. — Szabad bemenet.

Budapesti rum és likörgyár

Arad és vidéke részére

képviselet

keres. Ajánlatok V. B. 7885. alatt Haasenstein és Vogler (Jaulus és Társa) céghez Budapest, intézendők.

Főnyeremény kedvező esetben: **Egy millió.**VI. sorsjáték 4. osztályára

Érvényes

* **Osztálysorsjegyek** *

nálunk rendkívüli nagy számválasztékban kaphatók.

4. osztály főnyereménye: 90,000 Korona.

Huzás már 1900. augusztus 1. és 2-án.

Mogújtási sorsjegyek árai:

1/4 - Kor. 40.-	1/4 - Kor. 10.-	1/4 - Kor. 104.-	1/4 - Kor. 26.-
1/2 - Kor. 20.-	1/2 - Kor. 5.-	1/2 - Kor. 52.-	1/2 - Kor. 13.-

Vétel sorsjegyek árai:

Aradi ipar- és népbank pénzváltó-üzlete

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítója
ARADON, „Fehér Kereszt” szálloda épület.

VÁROSI ÉS MEGYEI TELEFON: 100 SZÁM.

Osztálysorsjegyek kaphatók továbbá: Hammerschlag Lipót (Andrástér), Hussler M. (Atzél Péter-utca), Rothstein Mór (Szabadság-tér) és Hegyesy Ferencz (Templom-utca) alelárusítóinknál.

17376—1900.

Pályázati hirdetmény.

A budapesti m. kir. kertészeti tanintézetnél rendszeresített kertész képző tanfolyamra Arad sz. kir. város részéről felküldendő egy tanuló részére pályázatot nyitunk.

A pályázati kérvények a polgármesteri hivatalban megtekinthető pályázati feltételeknek megfelelőleg felszerelve folyó évi augusztus hó 2-ik napjáig bezárólag a polgármesteri hivatalnál nyújtandók be.

Arad, 1900. július hó 21.

A városi tanács.

2808—1900. tkv. szám.

Póthirdetmény.

A pécskai kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a Kneffel Károly és fia aradi bej. czég végrehajta-

tónak, Scherer Péter ó-pécskai lakos végrehajtást szenv. elleni 145 frt s jár. iránti végrehajtási ügyében 810/1900. sz. a kibocsájtott árverési hirdetményben az ó-pécskai 1511. sz. tjkvben foglalt A. I. 1—2. sz. a ingatlanra nézve 862 kor. kiáltási árban 1900. évi augusztus hó 1. napjának d. e. 10 órájára kiűzött árverés az 1881. évi LX. t. cz. 167. §-alapján Scherer András végrehajtható érdekében is 270 frt tőkekövetelése s járuléka kielégítése végett megtartatni fog.

Együttal pedig dr. Fehér Manónak jelen kérvényeért felszámított költségei végrehajtást szenvedett ellenében 9 koronában alapíttatnak meg. Miről értesítendő:

1. dr. Schütz Henrik ügyvéd Aradon.

2. Scherer Péter Ó-Pécskán.

3. dr. Fehér Manó ügyvéd M.-Pécskán.

Kelt Pécskán, 1900. évi július hó 13-án, a kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Novák,

2141

kir. aljbíró.

Aradvármegye alispánjától.

19752—1900. sz.

Pályázat.

Aradvármegye közpórházánál három másodorvosi állás megüresedvén, azokra ezennel pályázatot hirdetek. Az orvosi állások javadalmazása a következő:

az I-ső állás 1800,

a II-dik állás 1600,

a III-dik pedig 1400 korona évi fizetéssel javadalmaztatik.

A kinevezendő orvosok a kórház belterületén kötelesek lakni, miért is részükre szabad lakás, mely áll 1 szoba és előszobából, továbbá fűtés és világítás élvezete is biztosított. A kinevezés ideiglenes, amennyiben az állások egyenlőre két évi időtartamra töltenek be.

Felhívom mindazokat, kik ezen állások valamelyikét el-

nyerni óhajtják, s az 1883. évi I. t. cz. 7. §-ának II. pontjában előirt képesítéssel bírnak hogy kellően felszerelt kérvényüket a vármegye főispánjához folyó évi augusztus hó 15-éig nyújtsák be.

Aradon, 1900. évi július hó 25-én.

Az alispán távol:

Schill József,
főjegyző.

2151

Iglófürdő

Klimatikus gyógyhely, vizgyógyintézet.

Nyaraló telep.

Vasúti állomás Igló. (Kassa-Oderbergi vasút) Szepesmegyében. 540 méter magasságban a tenger színe felett, nagy kiterjedésű fenyvesek közepette, pompás sétányokkal. Tükör-, kád- és fenyőfürdők. Villanyos masszázs. Kiválóan alkalmas gyógyhely ideggyengeség, légzőszervek bántalmaiban szenvedőknek, nőülők részére.

Jó konyha, méretekelt áruk, szögara, olvasó-terem, Lawn-Tennis. Fürdővad május 15-től szeptember végéig. E15-és utóidényben tetemes árlecsökkentés. — Fürdőorvos: Dr. Neubauer Lajos. — Posta és távirat-állomás helyben. Utazás Budapest—Kassa—Igló vagy Budapest—Rutka—Igló. Prospektusokkal szolgál.

1404

a fürdőigazgatóság Iglófürdő.

Nyilvános köszönet egy kiváló szépitőszernek.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által feltalált **IBOLYA-CRÉME** kitünő hatása indított arra, hogy ez uton leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. A jó készítményért fogadja örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította az arczomon lévő összes szepölmet és májfoltokat, egyuttal biztosított, hogy széles ismerős körömben ajánlani fogom.Bécs, 1899. decz. 5. Kitünő tisztelettel **Narsetky Adél.****Szepöl, májfolt, bíbrós bőrvörösséget és mindennemű arcztüszöttségét** bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-téle**

IBOLYA-CRÉME

Ára: 1 tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fehér, rózsza és krém színben 60 kr.

Hajós-téle- **IBOLYA-TEJ** (Eau de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérlítom és rózsza színében tündöklő varázssos szint kölcsönöz. 1 üveg 50 kr.

Óvakodjunk értéktelen hamisításoktól!

Ibolya-crémem csinos gömbölyű kék dobozban van és törvényes védjeggyemmel van ellátva. Kapható a készítő és feltalálónál

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriumában

ARAD, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben.

„Stearoptinum”

(Olaj-sebtapasz)

Bámulatos gyorsan gyógyító olaj-sebtapasz, a mely egyetlen a maga nemében s egy régi család titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebkénél: vágás, zúzódás, égés, lagyas, mindenféle kelevény, a női emlők gyuladása és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

2074

A hatásért kezességet vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum” laboratoriuma. — A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum” laboratoriumában: Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88., II. 25.

Tanoncz
kerestetik
egy vidéki szép
vas- és vegyeske-
reskedésbe.

Czim a kiadóhivatalban.

Kiadó üzlethelyiségek.

Forray-utca 7. szám a.

a volt Wollmann-féle

czukrászda helyiség

azonnal,

a „Pschor Bräu“ sörraktár

irodahelyisége pedig

október hó 1-re

kiadó. 2152

Bővebbet Hajek Antal üveg-
és porcellánkereskedésében.

**Nagy-Zerind és vidéke takaré- és segélyegye-
leti szövetkezet felszámolás alatt.**

Felhívás.

A „Nagy-Zerind és vidéke takaré- és segélyegyleti szövetkezet“ a f. évi július hó 1-én tartott rendkívüli közgyűlésen feloszlását s vagyonának törvényszerű felszámolását elhatározta.

Ennélfogva felhívjuk a kereskedelmi törvény 249. §-a értelmében hitelezőinket, illetve mindazokat, kik fenti szövetkezet ellen bármely igényt támaszthatnak, hogy követeléseiket jelen felhívás harmadszori közzétételétől számítandó hat hó alatt ellenünk érvényesítsék. 2149

Nagy-Zerind, 1900. július hó 24-én.

Dr. Kultsár Péter s. k. Pósta Lajos s. k.

SZABAD BEMENET!!! ●●●●● SZABAD BEMENET!!!

SCHREYER HARRY

HANGSZERKIÁLLÍTÁSA

ARAD, SZABADSÁGTÉR 21.

Zongorák, * Harmoniumok, * Mesterhegedők és gordonkák.

Czimbalmok. * Mindenféle fuvó hangszerek.

Mechanikus zenművek. ≡≡≡ Zeneautomaták. ≡≡≡ Hangszer-különlegességek.

HANGSZER-KELLÉKEK.

Nyitva: f. évi jul. 15-től szept. 1-ig, naponta d. e. 10–12-ig, d. u. 3–7-ig.

SZABAD BEMENET!!! ●●●●● SZABAD BEMENET!!!

Csak nőket érdekelhet e szenzátiós felfedezés!

„AFRODITIN“

mellszépítő, a háremhölgyek csodahatású laurus-irja, mely visszavarázsolja a női kebel elvesztett ifjúi üdeségét, ruganyos teltségét. A testbőrt bársony-lágyságúvá és so-lyemfényűvé varázsolja. Ezen csodahatású ír gyógynövényekből készül, tehát semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy tégely ára használati utasítással 4 korona. **Törvényesen védve.** A pénzbeiktetésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában
Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88. sz.